

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie z działalności Spółki

Raport z badania sprawozdania finansowego

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Sprawozdanie finansowe

przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie z działalności Spółki

przygotowane przez Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania sprawozdania finansowego

przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanego dalej „Bankiem”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmujące:

- (a) sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 27.774.497 tys. zł,
- (b) rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. wykazujący zysk netto w kwocie 301.570 tys. zł,
- (c) sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- (d) sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym,
- (e) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy,
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki oraz prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- (b) krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów;
- (c) Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Bank oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. (cd.)

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2011 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz interpretacją Komisji Europejskiej opisaną w sprawozdaniu finansowym w Nocie „Informacje o Banku”;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz statutem Banku;
- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. uwzględniają postanowienia Ustawy i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Warszawa, 27 lutego 2012 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.**

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.**

**Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A.**

Niniejszy raport zawiera 36 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Banku	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	4
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki.....	5
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego.....	9
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta.....	35
VI. Informacje i uwagi końcowe.....	37

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

- (a) Siedzibą Raiffeisen Bank Polska spółka akcyjna („Bank”) jest Warszawa, ul. Piękna 20.
- (b) Bank został utworzony na podstawie decyzji Nr 2 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 września 1990 r.

Bank rozpoczął działalność w 1991 r. Akt założycielski Banku sporządzono w formie aktu notarialnego w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 31 stycznia 1991 r. i zarejestrowano w Rep. Nr A III 2357/91. W dniu 30 maja 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Banku do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000014540.

- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Bankowi nadano dnia 11 czerwca 1993 r. numer NIP 526-020-58-71, a dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 5 sierpnia 2003 r. numer REGON 0100000854.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosił 1.250.893 tys. zł i składał się z 137.612 akcji o wartości nominalnej 9.090 zł każda. Kapitał własny na ten dzień wyniósł 2.884.781 tys. zł.
- (e) Na 31 grudnia 2011 r. jedynym akcjonariuszem Banku był Raiffeisen Bank International AG.
- (f) W badanym okresie przedmiotem działalności było:
- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
  - udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
  - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
  - przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
  - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
  - dokonywanie terminowych operacji finansowych;
  - świadczenie usług faktoringowych.
- (g) W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	od 1 czerwca 2011 r.
Marek Patuła	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

(h) Jednostkami powiązаныmi z Bankiem są:

Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG	- jednostka dominująca najwyższego szczebla
Raiffeisen International Beteiligungs GmbH	- jednostka dominująca pośredniego szczebla
Raiffeisen Bank International AG	- jednostka dominująca
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	- jednostka zależna
Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Telpol 3 S.A.	- jednostka zależna
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	- jednostka pośrednio zależna
Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o.	- jednostka pośrednio zależna

oraz spółki należące do grup kapitałowych Raiffeisen International Beteiligungs GmbH, Raiffeisen Bank International AG i Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

(i) Bank wchodzi w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca wyższego szczebla sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy o rachunkowości, począwszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Banku zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 28 grudnia 2004 r.

(j) Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej, sporządzi również, pod datą 9 marca 2012 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku jako jednostki dominującej, jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- (a) Badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Antoniego F. Reczka (numer w rejestrze 90011).
- (b) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Banku uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 12 grudnia 2011 r. na podstawie paragrafu 27 ustęp 2 punkt 7 statutu Banku.
- (c) PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649 z późn. zm.).
- (d) Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 3 stycznia 2012 r. w okresie:
- badanie wstępne od 7 listopada do 16 grudnia 2011 r.;
  - badanie końcowe od 2 stycznia do 27 lutego 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki

Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia wpływu inflacji. Ogólny wskaźnik zmian poziomu cen towarów i usług konsumpcyjnych (od grudnia do grudnia) wyniósł w badanym roku 4,6 % (2010 r.: 3,1%).

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

- Na koniec roku obrotowego aktywa Banku wyniosły 27.774.497 tys. zł. W ciągu roku suma bilansowa uległa zwiększeniu o 5.017.223 tys. zł tj. o 22%. Wzrost ten był spowodowany głównie przez zwiększenie salda zobowiązań wobec klientów (o kwotę 4.238.307 tys. zł, tj. 27%).
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów w 2011 r. były zobowiązania wobec klientów (podobnie jak w roku ubiegłym). Saldo zobowiązań wobec klientów wyniosło na dzień bilansowy 19.814.548 tys. zł i stanowiło 71% sumy bilansowej (wzrost o 3 p.p. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). W 2011 r. znacząco wzrosło saldo zobowiązań wobec klientów indywidualnych (wzrost o 2.451.726 tys. zł, tj. 58%, do 6.646.504 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.) oraz klientów z sektora dużych przedsiębiorstw (wzrost o 1.106.263 tys. zł, tj. 13%, do 9.396.588 tys. zł na 31 grudnia 2011 r.) (komentarz 12).
- Saldo zobowiązań wobec banków wyniosło 3.794.362 tys. zł na dzień bilansowy wobec 3.471.147 tys. zł na koniec 2010 r. (wzrost o 323.215 tys. zł, tj. o 9%) i składało się głównie ze środków od innych banków z Grupy Raiffeisen (łącznie 3.412.857 tys. zł na 31 grudnia 2011 r. wobec 3.160.843 tys. zł na 31 grudnia 2010 r.) (komentarz 10).
- Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2011 r. wyniosła 2.884.781 tys. zł (2.704.920 tys. zł na 31 grudnia 2010 r.). Na wzrost salda tej pozycji o 179.861 tys. zł (tj. 7%) wpłynęły przede wszystkim podwyższenie kapitału akcyjnego w 2011 r. o kwotę 32.206 tys. zł oraz zasilenie kapitału zapasowego nadwyżką wartości emisyjnej nad nominalną (34.301 tys. zł). Jednocześnie Bank podjął decyzję o przeznaczeniu 188.216 tys. zł z zysku 2010 r. na wypłatę dywidendy. Pozostała część zysku została przeznaczona na podniesienie kapitału rezerwowego i zapasowego (odpowiednio o 30.943 tys. zł i 19.057 tys. zł) (komentarz 16).
- Wartość funduszy własnych liczona na bazie regulacyjnej wyniosła na dzień 31 grudnia 2011 r. 2.507.179 tys. zł (2.352.042 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) i była wyższa o 729.812 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (który wyniósł 1.777.367 tys. zł na koniec 2011 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy na bazie portfela bankowego i handlowego wyniósł 11,28% i uległ zmniejszeniu w porównaniu do końca poprzedniego roku o 1,63 p.p.
- Finansowanie pozyskane od klientów oraz z Grupy sfinansowało przede wszystkim wzrost akcji kredytowej – na koniec 2011 r. kredyty i pożyczki udzielone klientom wyniosły 18.355.589 tys. zł i były wyższe o 3.048.687 tys. zł (tj. 20%) od stanu na koniec 2010 r. Nadwyżka zgromadzonych środków ulokowana została w bony NBP oraz polskie papiery rządowe – spowodowało to wzrost salda aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o 2.321.892 tys. zł (tj. 50%).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Na dzień bilansowy kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowiły 66% wartości sumy bilansowej (spadek o 1 p.p. w porównaniu do końca 2010 roku). Wartość brutto portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiła 19.061.425 tys. zł i wzrosła w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. o 3.144.473 tys. zł (tj. 20%). Wzrost salda nastąpił przede wszystkim w wyniku zwiększenia finansowania przez Bank sektora dużych przedsiębiorstw (saldo kredytów udzielonych podmiotom z tego segmentu wzrosło w ciągu roku o 2.671.084 tys. zł, tj. 26%) (komentarz 4).
- Wzrostowi salda portfela kredytowego towarzyszył spadek jego jakości. Na dzień 31 grudnia 2011 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek wzrósł o 0,6 p.p. i wyniósł 6,5%. Jednocześnie wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych ze stwierdzoną utratą wartości wyniósł 56,9% na 31 grudnia 2011 r. i spadł w porównaniu do końca poprzedzającego go roku obrotowego o 2,4 p.p. Na wskaźnik jakości portfela kredytowego silny wpływ miało pogorszenie w 2011 r. sytuacji czterech kredytobiorców z segmentu dużych przedsiębiorstw (komentarz 4).
- Saldo aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyniosło 6.934.761 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r. Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2010 r. Bank posiadał bony NBP o wartości nominalnej 3.170.000 tys. zł), przy jednoczesnym spadku salda obligacji i bonów wyemitowanych przez polski Skarb Państwa (spadek salda o 718.277 tys. zł, tj. 67%, do poziomu 361.248 tys. zł) (komentarz 3).
- Wzrost należności od banków do kwoty 259.222 tys. zł na dzień bilansowy był głównie skutkiem wzrostu kredytów i pożyczek udzielonych bankom (wzrost o 115.866 tys. zł, tj. 235%), przy jednoczesnym zmniejszeniu salda lokat w innych bankach (spadek o 88.666 tys. zł, tj. 71%).
- Wzrost salda inwestycyjnych papierów wartościowych do poziomu 569.034 tys. zł wynikał głównie z zakupu nowych obligacji skarbowych o wartości nominalnej 500.000 tys. zł i terminie zapadalności 25 stycznia 2012 r. oraz wykupu przez Skarb Państwa obligacji, które znajdowały się w portfelu Banku na koniec 2010 r. o wartości nominalnej 172.200 tys. zł (komentarz 5).
- Współczynnik płynności do 1 miesiąca na dzień bilansowy wyniósł 1,97 (2,17 na dzień 31 grudnia 2010 r.). Analogiczne wartości dla współczynnika płynności do 3 miesięcy wyniosły odpowiednio 1,78 i 1,79.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wynik brutto wyniósł w 2011 roku 380.283 tys. zł i był wyższy od wyniku roku 2010 o 79.125 tys. zł, tj. 26%. Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 680.164 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 225.211 tys. zł i wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany w kwocie 385.986 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej pomniejszyły między innymi ogólne koszty administracyjne w kwocie 734.005 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 201.089 tys. zł.
- Wynik odsetkowy w 2011 r. był o 38.060 tys. zł (tj. 6%) wyższy od wyniku osiągniętego w 2010 r. Główną przyczyną wzrostu wyniku były wyższe o 148.772 tys. zł (tj. 16%) przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek dla klientów oraz wyższe o 58.998 tys. zł (tj. 37%) przychody odsetkowe z tytułu aktywów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat – oba uzyskane przede wszystkim z powodu wyższych średnich wolumenów bilansowych tych sald. Jednocześnie wzrosły koszty odsetkowe Banku, głównie w odniesieniu do depozytów klientów (wzrost o 146.704 tys. zł, tj. 38%). Powodem wzrostu kosztów odsetkowych od depozytów był podobnie jak wyżej wzrost średniego salda bilansowego zobowiązań wobec klientów jak również zmiana struktury depozytów klientów – na dzień 31 grudnia 2011 r. 30% salda stanowiły depozyty płatne na żądanie (38% na koniec 2010 r.), które charakteryzują się niższym oprocentowaniem w porównaniu do pozostałych depozytów klientów. W 2011 r. marża odsetkowa, liczona jako stosunek wyniku odsetkowego do przychodów odsetkowych, spadła o 6,8 p.p. w porównaniu do 2010 r. i wyniosła 50,1%. W porównaniu do 2010 r. wyższa była także rozpiętość odsetkowa stanowiąca różnicę pomiędzy stopą przychodu odsetkowego z aktywów pracujących a ceną środków obcych, która wyniosła w 2011 r. 2,4% (wzrost o 0,3 p.p.) (komentarz 17).
- Wynik z tytułu prowizji i opłat wzrósł w porównaniu do wyniku osiągniętego w 2010 r. (wzrost o 35.843 tys. zł, tj. 19%, do poziomu 225.211 tys. zł). W stosunku do 2010 r. przychody z tytułu prowizji i opłat były wyższe o 33.397 tys. zł (wzrost o 14% do kwoty 277.715 tys. zł). Jednocześnie nastąpił spadek kosztów z tytułu prowizji i opłat o 2.446 tys. zł, tj. 4%, do kwoty 52.504 tys. zł (komentarz 18).
- Wyższy o 80.938 tys. zł (tj. 27%) wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany był rezultatem głównie zrealizowanych i niezrealizowanych różnic kursowych (wzrost o 34.027 tys. zł, tj. 65% do 86.363 tys. zł) oraz wyniku na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową (zysk 18.008 tys. zł w porównaniu do straty 11.713 tys. zł w 2010 r.) (komentarz 20).
- Wzrost odpisów netto o 5.140 tys. zł (tj. 3%) dotyczył głównie kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym (odpisy netto dla tego segmentu wyniosły w 2011 r. 95.684 tys., zł, co oznaczało wzrost o 2.399 tys. zł, tj. 3%) (komentarz 21).
- W 2011 r. ogólne koszty administracyjne były o 110.235 tys. zł (tj. 18%) wyższe niż w roku poprzednim. Zmiana ta wynikała przede wszystkim ze zwiększenia kosztów pracowniczych o 45.541 tys. zł (tj. o 15%), kosztów konsultingu o 33.154 tys. zł (tj. o 259%) oraz wyższych o 10.030 tys. zł kosztów opłat na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”).

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wskaźnik ogólnej efektywności działania, liczony jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I), uległ w 2011 r. nieznacznej zmianie (wzrost wskaźnika o 0,1 p.p. do 55,8%).
- Obciążenie podatkowe w 2011 r. wyniosło 78.713 tys. zł. Efektywna stopa opodatkowania wyniosła 20,70% i była niższa o 0,20 p.p. w porównaniu do 2010 r.
- W rezultacie w 2011 r. Bank osiągnął zysk netto w kwocie 301.570 tys. zł, który był wyższy od wyniku za 2010 r. o kwotę 63.354 tys. zł (tj. o 27%).
- Rentowność brutto (liczona jako zysk brutto do przychodów ogółem) wyniosła w badanym roku 18,4% i wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 0,8 p.p.
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako zysk netto do średniego stanu aktywów ogółem) wyniósł w 2011 r. 1,2% i w porównaniu do 2010 r. wzrósł o 0,1 p.p. W badanym roku wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł 10,8% i był o 1,6 p.p. wyższy niż 2010 r.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2011 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2011 r.		31.12.2010 r.		Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	31.12.2011 r. Struktura (%)	31.12.2010 r. Struktura (%)
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł				
1.	Kasa i środki w Banku Centralnym	1.123.240	1.864.048	(740.808)	(40)			4	8
2.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	259.222	219.054	40.168	18			1	1
3.	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6.934.761	4.612.869	2.321.892	50			25	20
4.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18.355.589	15.306.902	3.048.687	20			66	67
5.	Inwestycyjne papiery wartościowe	569.034	228.179	340.855	149			2	1
6.	Inwestycje w jednostkach zależnych	112.687	112.687	-	-			-	1
7.	Wartości niematerialne	179.967	188.178	(8.211)	(4)			1	1
8.	Rzeczowe aktywa trwałe	70.137	76.792	(6.655)	(9)			-	-
23.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	49.449	35.527	13.922	39			-	-
9.	Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	34.824	(34.824)	(100)			-	-
	Inne aktywa	120.411	78.214	42.197	54			1	1
	Aktywa razem	27.774.497	22.757.274	5.017.223	22			100	100

Raiffeisen Bank Polska S.A.
 Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2011 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY WŁASNE	Komentarz	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	31.12.2011 r. Struktura (%)	31.12.2010 r. Struktura (%)
Zobowiązania wobec banków	10.	3.794.362	3.471.147	323.215	9	14	15
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11.	474.109	324.866	149.243	46	2	1
Zobowiązania wobec klientów	12.	19.814.548	15.576.241	4.238.307	27	71	68
Inne zobowiązania	13.	335.428	231.336	104.092	45	1	1
Pozostałe rezerwy	14.	33.511	44.004	(10.493)	(24)	-	-
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		53.423	-	53.423	*	-	-
Zobowiązania podporządkowane	15.	384.335	404.760	(20.425)	(5)	2	2
Zobowiązania razem		24.889.716	20.052.354	4.837.362	24	90	87
Kapitał zakładowy		1.250.893	1.218.687	32.206	3	4	6
Kapitał zapasowy		502.221	448.863	53.358	12	2	2
Kapitał rezerwowy		830.097	799.154	30.943	4	3	4
Niepodzielony wynik finansowy		301.570	238.216	63.354	27	1	1
Kapitały własne	16.	2.884.781	2.704.920	179.861	7	10	13
Zobowiązania i kapitały własne razem		27.774.497	22.757.274	5.017.223	22	100	100

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Komentarz	2011 r.		2010 r.		Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	2011 r.	2010 r.	Struktura (%)
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł			2011 r. Struktura (%)	2010 r. Struktura (%)	
Przychody z tytułu odsetek	1.358.033	1.129.183	228.850	66				66	
Koszty odsetek	(677.869)	(487.079)	(190.790)	40				35	
Wynik z tytułu odsetek	680.164	642.104	38.060	6					
Przychody z tytułu prowizji i opłat	277.715	244.318	33.397	14				14	
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(52.504)	(54.950)	2.446	(4)				4	
Wynik z tytułu prowizji i opłat	225.211	189.368	35.843	19					
Przychody z tytułu dywidend	7.907	6.812	1.095	16				1	
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany finansowych zabezpieczających									
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	(309)	391	(700)	(179)				-	
Pozostałe przychody operacyjne	36.093	20.704	15.389	74				2	
Pozostałe koszty operacyjne	(19.675)	(43.550)	23.875	(55)				1	
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	(201.089)	(195.949)	(5.140)	3				12	
Ogólne koszty administracyjne	(734.005)	(623.770)	(110.235)	18				44	
Zysk brutto	380.283	301.158	79.125	26					
Podatek dochodowy	(78.713)	(62.942)	(15.771)	25					
Zysk netto	301.570	238.216	63.354	27					
Przychody razem	2.065.734	1.706.456	359.278	21				100	
Koszty razem	(1.685.451)	(1.405.298)	(280.153)	20				100	
Zysk brutto	380.283	301.158	79.125	26					

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki:

	2011 r.	2010 r.	2009 r.
Wskaźniki rentowności			
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)	18,4%	17,6%	8,4%
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	10,8%	9,2%	5,1%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	1,2%	1,1%	0,5%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2)	5,5%	5,3%	5,2%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	3,1%	2,6%	3,5%
Marża odsetkowa (wynik z tytułu odsetek / przychody z tytułu odsetek)	50,1%	56,9%	39,5%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	55,8%	55,7%	56,8%
Wskaźniki jakości aktywów			
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)	96,9%	96,7%	96,7%
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	6,5%	5,9%	4,3%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	56,9%	59,3%	74,8%
Wskaźniki płynności			
Płynność do 1 miesiąca (5)	1,97	2,17	1,95
Płynność do 3 miesięcy (5)	1,78	1,79	1,30
Inne wskaźniki			
Współczynnik wypłacalności (6)	11,28%	12,91%	13,07%
Fundusze własne (tys. zł) – kalkulowane na bazie regulacyjnej	2.507.179	2.352.042	2.326.534
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł) (6)	1.777.367	1.457.610	1.423.620

- (1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.
- (2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego
- (3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności
- (4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe
- (5) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek aktywów do zobowiązań wg ich wartości bilansowej do 1 miesiąca i do 3 miesięcy odpowiednio.
- (6) Kalkulacja wymogu kapitałowego w 2010 r. różni się od kalkulacji przeprowadzonej w 2009 r. ze względu na zmianę przepisów.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2011 r.

1. Kasa i środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2011 r. saldo pozycji „Kasa i środki w Banku Centralnym” wynosiło 1.123.240 tys. zł (1.864.048 tys. zł na koniec 2010 r.), z czego 685.174 tys. zł stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (1.557.210 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP do utrzymywania w grudniu 2011 r. wynosiła 665.482 tys. zł (521.582 tys. zł w grudniu 2010 r.).

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom

Saldo lokat w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom na poszczególne daty bilansowe oraz ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	165.188	49.322	115.866	235
Środki na rachunkach bieżących	57.246	44.232	13.014	29
Lokaty w innych bankach	36.834	125.500	(88.666)	(71)
Razem brutto	259.268	219.054	40.214	18
Odpisy z tytułu utraty wartości	(46)	-	(46)	*
Razem netto	259.222	219.054	40.168	18

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Na dzień 31 grudnia 2011 r. 168.891 tys. zł (65% salda) dotyczyło należności od jednostek powiązanych (20.404 tys. zł, tj. 9% salda na dzień 31 grudnia 2010 r.). Należności denominowane w walutach obcych stanowiły równowartość 254.481 tys. zł (70.790 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Saldo należności terminowych wyniosło 202.205 tys. zł (174.822 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.). Na dzień 31 grudnia 2011 r. zawiązane odpisy z tytułu utraty wartości wynosiły 46 tys. zł (brak odpisów z tego tytułu w 2010 r.). Było to efektem wdrożenia przez Bank wyliczania odpisów portfelowych także dla zaangażowań z tytułu kredytów udzielonych bankom.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca roku 2010 wzrosło o 2.321.892 tys. zł (tj. 50%) i na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniosło 6.934.761 tys. zł. Na pozycję tę składały się następujące aktywa:

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Aktywa finansowe				
przeznaczone do obrotu	6.317.471	4.328.308	1.989.163	46
obligacje i bony skarbowe	361.248	1.079.525	(718.277)	(67)
bony pieniężne	5.862.167	3.168.152	2.694.015	85
obligacje zamienne na akcje	94.056	80.631	13.425	17
Pochodne instrumenty				
finansowe - przeznaczone				
do obrotu	588.619	222.750	365.869	164
walutowe transakcje				
terminowe (w tym CIRS)	507.194	172.518	334.676	194
opcje walutowe	5.142	2.576	2.566	100
swapy procentowe	76.283	47.656	28.627	60
Wyznaczone w momencie				
początkowego ujęcia jako				
aktywa finansowe				
wyceniane w wartości				
godziwej	28.671	61.811	(33.140)	(54)
obligacje korporacyjne	28.671	61.811	(33.140)	(54)
Razem	6.934.761	4.612.869	2.321.892	50

Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2010 r. Bank posiadał bony NBP o wartości nominalnej 3.170.000 tys. zł). Jednocześnie niższe, w porównaniu do końca 2010 roku było saldo obligacji i bonów wyemitowanych przez Skarb Państwa (spadek salda o 718.277 tys. zł, tj. 67%, do poziomu 361.248 tys. zł). Wyższe o 365.869 tys. zł (tj. 164%) saldo pochodnych instrumentów finansowych jest efektem większej zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także wyższego wolumenu otwartych transakcji pochodnych na dzień bilansowy w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. 31 grudnia 2011 r. część portfela aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu w wysokości 5.862.167 tys. zł służyła zarządzaniu płynnością Banku (3.319.603 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Na dzień bilansowy nie rozpoznano utraty wartości instrumentu. Wzrost wartości obligacji wynika z przeliczenia kosztu nabycia po kursie waluty z dnia bilansowego oraz z naliczenia odsetek płatnych na koniec trzyletniego okresu odsetkowego.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (cd.)

W ramach aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu znajdują się bony skarbowe wydzielone, jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wartości bilansowej 109.778 tys. zł na 31 grudnia 2011 r. (60.575 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

(a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Kredyty i pożyczki brutto	19.061.425	15.916.952	3.144.473	20
Duże przedsiębiorstwa	13.003.525	10.332.441	2.671.084	26
Klienci indywidualni, w tym:	3.955.741	3.608.813	346.928	10
kredyty hipoteczne	2.601.695	2.080.933	520.762	25
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1.142.188	1.069.945	72.243	7
Klienci MIKRO	811.729	719.292	92.437	13
Sektor publiczny	148.242	186.461	(38.219)	(20)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(705.836)	(610.050)	(95.786)	16
Kredyty i pożyczki netto	18.355.589	15.306.902	3.048.687	20

Saldo kredytów i pożyczek brutto wzrosło o 3.144.473 tys. zł (tj. 20%) osiągając poziom 19.061.425 tys. zł. Zmiana ta jest spowodowana w głównej mierze wzrostem salda kredytów udzielonych klientom sektora dużych przedsiębiorstw (wzrost o 2.671.084 tys. zł, tj. 26%).

W powyższych saldach wykazane są również należności z tytułu factoringu, które wyniosły na dzień bilansowy 1.606.127 tys. zł wobec 1.337.306 tys. w roku ubiegłym (wzrost o 268.821 tys. zł, 20%).

Na dzień bilansowy część portfela kredytowego w kwocie 612.010 tys. zł brutto (1.015.502 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) była przedmiotem sekurytyzacji syntetycznej. Zgodnie z MSR 39.17 nie zostały spełnione warunki wyłączenia należności sekurytyzowanych z ksiąg Banku.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

(b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.
	tys. zł	tys. zł	Struktura %	Struktura %
Kredyty i pożyczki brutto razem	19.061.425	15.916.952	100	100
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości brutto	1.241.090	940.971	6,5	5,9
Kredyty i pożyczki bez rozpoznaney utraty wartości brutto	17.820.335	14.975.981	93,5	94,1
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(705.836)	(610.050)	100	100
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(639.175)	(557.636)	90,6	91,4
Odpisy na poniesioną ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNI)	(66.661)	(52.414)	9,4	8,6
Kredyty i pożyczki netto razem	18.355.589	15.306.902		

Jakość portfela na dzień bilansowy była niższa niż na koniec poprzedniego roku. Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda wyniósł 6,5% (5,9% na 31 grudnia 2010r.), natomiast pokrycie tych kredytów odpisami wyniosło 56,9% (59,3% na 31 grudnia 2010 r.). Spadek jakości portfela dotyczył przede wszystkim kredytów dla przedsiębiorstw (7,1% portfela na dzień bilansowy stanowiły należności zagrożone – wzrost z 6,0% na koniec 2010 r.).

W 2011 roku Bank przeprowadził dwie transakcje sprzedaży portfela wierzytelności o wartości brutto 49.915 tys. zł oraz 44.427 tys. zł, na które był utworzony odpis w wysokości odpowiednio 47.339 tys. zł i 43.596 tys. zł. Zysk zrealizowany na tych transakcjach, wynikający z nadwyżki ceny sprzedaży nad wartością netto wierzytelności wyniósł 7.959 tys. zł. Jednocześnie Bank zdecydował o spisaniu portfela wierzytelności (głównie z portfela klientów indywidualnych) w kwocie 117.764 tys. zł, na które wcześniej utworzono odpisy aktualizujące w wysokości 117.016 tys. zł (w tym klienci indywidualni w kwocie 95.716 tys. zł i utworzonym odpisie 95.217 tys. zł).

Spadek pokrycia należności z rozpoznaną utratą wartości brutto rezerwami wynikał przede wszystkim z opisanej powyżej sprzedaży części portfela, który charakteryzował się wysokim stopniem pokrycia rezerwą.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

Wyższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNI) – na dzień bilansowy wyniósł on 9,5% (8,6% na 31 grudnia 2010 r.).

5. Inwestycyjne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2011 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe” wynosiło 569.034 tys. zł (228.179 tys. zł na koniec roku ubiegłego), co stanowiło wzrost w porównaniu do dnia 31 grudnia 2010 r. o 340.855 tys. zł, tj. 149%.

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	540.153	199.260	340.893	171
obligacje skarbowe	540.153	199.260	340.893	171
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:				
udziały kapitałowe	28.881	28.919	(38)	-
wartość przed odpisem	41.081	41.119	(38)	-
odpis aktualizujący	(12.200)	(12.200)	-	-
Razem	569.034	228.179	340.855	149

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie z zakupu przez Bank nowych papierów wartościowych o wartości nominalnej 500.000 tys. zł oraz upłynięcia terminu zapadalności obligacji skarbowych o wartości nominalnej 172.200 tys. zł.

Na dzień bilansowy w skład salda papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży wchodziły akcje spółki nienotowanej w kwocie netto 26.017 tys. zł, nabytej łącznie z obligacjami zamiennymi na akcje (komentarz 3). Bank nie był w stanie rzetelnie określić wartości godziwej tych akcji. Stąd, zgodnie z MSR 39.46 są one wykazywane po koszcie, pomniejszonym o odpis aktualizujący z tytułu rozpoznanej utraty wartości (12.200 tys. zł – utworzony w 2009 r.).

6. Inwestycje w jednostkach zależnych

Bank posiada udziały w spółce zależnej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. (50% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 112.687 tys. zł.

W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2010 r. wartość udziałów nie uległa zmianie. Akcje w jednostce zależnej są wyceniane według kosztu pomniejszonego o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Na dzień bilansowy, jak również na koniec 2010 r., nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

7. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych na dzień bilansowy uległo zmniejszeniu o 8.211 tys. zł (tj. o 4%) i składało się z następujących pozycji:

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Wartości niematerialne brutto	359.210	332.330	26.880	8
Oprogramowanie komputerowe	323.081	290.614	32.467	11
Oprogramowanie komputerowe w budowie i zaliczki na poczet oprogramowania	36.129	41.716	(5.587)	(13)
Umorzenie	(179.243)	(144.152)	(35.091)	24
Wartości niematerialne netto	179.967	188.178	(8.211)	(4)

W 2011 r. Bank dokonał zwiększeń (w tym przejęcie z inwestycji) stanu wartości niematerialnych w kwocie 33.660 tys. zł oraz zmniejszeń w kwocie 6.780 tys. zł. Najbardziej istotnym (4.594 tys. zł) zwiększeniem wartości niematerialnych było rozbudowanie (upgrade) głównego systemu wspierającego zarządzanie ryzykami bankowymi – „Fermat”.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 50% (43% na 31 grudnia 2010 r.).

8. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 70.137 tys. zł i w porównaniu do 31 grudnia 2010 r. spadła o 6.655 tys. zł:

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Środki trwałe brutto	276.904	269.865	7.039	3
Urządzenia techniczne i maszyny	141.528	132.661	8.867	7
Ulepszenia w obcych obiektach	123.827	126.535	(2.708)	(2)
Środki trwałe w budowie	1.593	2.174	(581)	(26)
Środki transportu	101	101	-	-
Inne środki trwałe	9.855	8.394	1.461	17
Umorzenie	(206.767)	(193.073)	(13.694)	(7)
Środki trwałe netto	70.137	76.792	(6.655)	(9)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy wzrosła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 7.039 tys. zł (tj. 3%). Na wzrost salda pozycji złożyły się nabycia środków trwałych w kwocie 21.468 tys. zł oraz zbycia w kwocie 14.429 tys. zł.

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 75% (72% na 31 grudnia 2010 r.).

9. Inne aktywa

Wartość innych aktywów wzrosła o 42.197 tys. zł (tj. 54%) i na dzień bilansowy składała się z następujących pozycji:

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Koszty zapłacone z góry, w tym	37.276	45.228	(7.952)	(18)
wynagrodzenia za pośrednictwo w sprzedaży produktów kredytowych	33.397	39.221	(5.824)	(15)
przedpłaty z tytułu rozliczenia usług	3.879	6.007	(2.128)	(35)
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	50.423	18.278	32.145	176
Dłużnicy różni	17.062	13.154	4.499	37
Inkaso weksli i czeków	983	1.487	(504)	(34)
Rozrachunki z biurami maklerskimi	221	-	221	*
Przychody do otrzymania	317	991	(674)	(68)
Aktywa przejęte za wierzytelności	15.719	84	15.635	18.613
Inne aktywa brutto	122.001	79.222	42.779	54
Odpisy aktualizujące	(1.590)	(1.008)	(582)	58
Inne aktywa netto	120.411	78.214	42.197	54

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Wynagrodzenia za pośrednictwo w sprzedaży produktów kredytowych dotyczą rozliczanych liniowo w czasie kosztów wynagrodzeń agentów pośredniczących w sprzedaży produktów bankowych (wyliczane zbiorczo, stąd prezentowane w innych aktywach; system nie umożliwia podziału kwoty na poszczególne kontrakty). Stan salda na dzień bilansowy uległ zmniejszeniu o 5.824 tys. zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. i ukształtował się na poziomie 33.397 tys. zł.

Wzrost na dzień bilansowy salda rozliczeń z tytułu kart płatniczych o 32.145 tys. zł spowodowany był głównie zmianą umowy z Euronet, zgodnie z którą Bank musi zapewniać dla swoich klientów środki pieniężne w bankomatach.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

9. Inne aktywa (cd.)

Odpisy aktualizujące dotyczą aktywów przejętych za wierzytelności (1.173 tys. zł) oraz dłużników różnych (417 tys. zł; 1.008 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.).

10. Zobowiązania wobec banków

Saldo pozycji zobowiązania wobec banków wzrosło na dzień bilansowy o 323.215 tys. zł (tj. 9%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty otrzymane	2.948.922	2.862.069	86.853	3
Rachunki bieżące	438.526	416.313	22.213	5
Depozyty terminowe	406.914	192.765	214.149	111
Razem	3.794.362	3.471.147	323.215	9

Wzrost wartości salda na 31 grudnia 2011 r. nastąpił głównie na skutek zwiększenia wartości depozytów terminowych o 214.149 tys. zł (111%). Bank pozyskiwał finansowanie głównie od podmiotów z Grupy. Na koniec 2011 r. suma wszystkich środków od jednostek z Grupy Raiffeisen wynosiła 3.412.857 tys. zł wobec 3.160.843 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r. (wzrost o 251.614 tys. zł, tj. 8%).

11. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	388.956	262.875	126.081	48
Swapy procentowe	80.001	59.414	20.587	35
Opcje walutowe	5.152	2.577	2.575	100
Razem	474.109	324.866	149.243	46

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wyniosło 474.109 tys. zł i w porównaniu do końca 2010 r. uległo zwiększeniu o 149.243 tys. zł (tj. o 46%). Wzrost salda był przede wszystkim rezultatem zwiększenia wartości nominalnej transakcji pochodnych otwartych na dzień bilansowy.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2010 r. o 4.238.307 tys. zł (tj. o 27%):

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	9.396.588	8.290.325	1.106.263	13
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	6.646.504	4.194.778	2.451.726	58
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2.176.291	1.889.409	286.882	15
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	1.566.535	1.118.726	447.809	40
Zobowiązania wobec sektora publicznego	28.630	83.003	(54.373)	(66)
Razem	19.814.548	15.576.241	4.238.307	27

Zmiana salda była spowodowana wzrostem zobowiązań wobec klientów indywidualnych, dużych przedsiębiorstw oraz klientów mikro odpowiednio o 2.451.726 tys. zł (tj. 58%), 1.106.263 tys. zł (tj. 13%) oraz 447.809 tys. zł (tj. 40%). Jednocześnie nastąpił spadek zobowiązań wobec sektora publicznego o 54.373 tys. zł (tj. o 66%, do poziomu 28.630 tys. zł).

Depozyty denominowane w PLN wyniosły na koniec roku obrotowego 16.913.308 tys. zł, co stanowiło 85% salda zobowiązań wobec klientów (12.572.920 tys. zł, 81% w 2010 r.). Pozostałe waluty w jakich składane były depozyty to: EUR (2.226.469 tys. zł, 11 % w 2011 r., 2.226.762 tys. zł, 14% w 2010 r.), USD (530.411 tys. zł, 3% w 2011 r., 631.057 tys. zł, 4% w 2010 r.) oraz inne (144.360 tys. zł, 1%, 145.502 tys. zł, 1% w 2010 r.).

Zobowiązania wobec 10 największych klientów wyniosły na dzień bilansowy 2.943.770 tys. zł (15%) wobec 2.516.163 tys. zł (16%) na 31 grudnia 2010 r.

Stosunek kredytów do depozytów wyniósł 0,93 na koniec 2011 r., w porównaniu do 0,98 w roku ubiegłym.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

13. Inne zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2011 r. saldo innych zobowiązań było wyższe w stosunku do salda na koniec 2010 r. o 104.092 tys. zł (tj. 45%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2011 r.	31.12.2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rozrachunki międzybankowe	127.111	64.013	63.098	99
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	105.689	80.676	25.013	31
rezerwa na wynagrodzenia z tytułu premii	65.109	52.921	12.188	19
rezerwy na koszty administracyjne	40.580	27.755	12.825	53
Wierzyciele różni	44.248	27.378	16.870	62
Przychody pobierane z góry	41.831	46.602	(4.771)	(10)
Rozrachunki publiczno-prawne	13.870	10.964	2.906	27
Pozostałe zobowiązania	2.679	1.703	976	57
Razem	335.428	231.336	104.092	45

Wzrost rezerwy na wynagrodzenia z tytułu premii spowodowany był przede wszystkim decyzją o utworzeniu rezerwy na program jubileuszowy RAIF'fajne Lata w wysokości 10.892 tys. zł.

Na saldo rozrachunków publiczno-prawnych składały się w głównej mierze zobowiązania wobec ZUS (4.560 tys. zł na dzień bilansowy wobec 4.360 tys. zł w 2010), zobowiązania z tytułu podatku VAT (3.799 tys. zł w 2011 wobec 1.611 tys. zł na koniec poprzedniego okresu) oraz pozostałe zobowiązania podatkowe wynoszące 5.511 tys. zł (4.993 tys. zł na 31 grudnia 2010 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

14. Pozostałe rezerwy

Saldo pozostałych rezerw na dzień bilansowy wyniosło 33.511 tys. zł (spadek o 10.493 tys. zł, tj. 24%) i kształtowało się następująco:

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oraz gwarancje, w tym:				
oceniane indywidualnie	23.714	17.598	6.116	35
oceniane grupowo IBNI	14.280	11.285	2.995	27
Sprawy sporne	9.434	6.313	3.121	49
Pozostałe rezerwy	2.431	11.631	(9.200)	(79)
Razem	7.366	14.775	(7.409)	(50)
	33.511	44.004	(10.493)	(24)

Spadek rezerw na sprawy sporne z 11.631 tys. zł do 2.431 tys. zł związany był z zaplaceniem 9.200 tys. zł klientowi Banku w związku z negatywnym dla Banku wyrokiem sądu w sprawie dotyczącej warunków rozliczenia transakcji instrumentem pochodnym.

Na zmianę salda pozostałych rezerw wpływ miało przede wszystkim rozwiązanie części rezerw na likwidację nierentownych placówek Banku, zawiąanych w 2010 roku.

15. Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2011 Bank posiadał dwie pożyczki podporządkowane o wartości nominalnej 270.000 tys. zł oraz 25.000 tys. euro. Zmiana salda w stosunku do roku ubiegłego wynika ze spłaty pożyczki podporządkowanej o wartości nominalnej 130.000 tys. zł oraz pozyskania nowej pożyczki na kwotę 25.000 tys. euro.

		<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł
Pożyczka o wartości 270 mln zł	Termin spłaty 2013	273.519	272.838
Pożyczka o wartości 130 mln zł	2011	-	131.922
Pożyczka o wartości 25 mln euro	2017	110.816	-
Razem		384.335	404.760

Do wyliczenia wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2011 r., zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 571/2006 z dnia 14 listopada 2006 r. Bank zaliczał na dzień bilansowy do funduszy własnych 108.000 tys. zł z pożyczki w wysokości 270.000 tys. zł. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego nr DNB/II/7100/1/2/MR/11 z dnia 9 lutego 2011 r. Bank zaliczał na dzień bilansowy do funduszy własnych całość pożyczki w wysokości 110.420 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Kapitał własny

	tys. zł	Emisja akcji (według wartości nominalnej)	Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	Zysk netto za 2011 r.	Dywidendy wyplacone	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	tys. zł	tys. zł	tys. zł
31.12.2010 r.	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kapitał zakładowy	1.218.687	32.206	-	-	-	-	-	-	-	1.250.893
Kapitał zapasowy	448.863	-	34.301	-	-	-	19.057	-	19.057	502.221
Kapitał rezerwowy	799.154	-	-	-	-	30.943	-	-	-	830.097
Niepodzielony wynik finansowy	238.216	-	-	301.570	(188.216)	(30.943)	(19.057)	-	-	301.570
Razem	2.704.920	32.206	34.301	301.570	(188.216)	(30.943)	(19.057)	-	-	2.884.781

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 28 marca 2011 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku za 2010 rok w wysokości 238.216 tys. zł przeznaczając 188.216 tys. zł na wypłatę dywidendy, 30.943 tys. zł na fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz 19.057 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego.

W 2011 r. Bank podwyższył kapitał zakładowy. Podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 27 października 2011 r. o emisji 3-543 akcji zwykłych o wartości nominalnej 9.090 zł za akcję i cenie emisyjnej równej 18.771 zł za akcję. Emisja została zarejestrowana 6 grudnia 2011 r. Wartość nominalna zarejestrowanych akcji (32.206 tys. zł) zasilą kapitał zakładowy Banku, a nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 34.301 tys. zł powiększyła kapitał zapasowy.

Na dzień 31 grudnia 2011 r. kapitał akcyjny Banku wyniósł 1.250.893 tys. zł (1.218.687 tys. zł na 31 grudnia 2010 r.) i składał się łącznie z 137.612 akcji zwykłych (134.069 akcji zwykłych na 31 grudnia 2010 r.).

Fundusze własne Banku, wyliczone na bazie regulacyjnej, wyniosły na dzień bilansowy 2.507.179 tys. zł (2.352.042 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 r.) i były wyższe o 729.812 tys. zł od całkowitego wymogu kapitałowego (1.777.367 tys. zł na koniec 2011 r.). Współczynnik wypłacalności liczony na dzień bilansowy wyniósł 11,28% (12,91% na 31 grudnia 2010 r.).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy do 31 grudnia 2011 r.

17. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wzrósł w 2011 r. o 38.060 tys. zł (tj. 6%):

	2011 r. tys. zł	2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Przychody odsetkowe:	1.358.033	1.129.183	228.850	20
Kredyty i pożyczki dla klientów	1.079.865	931.093	148.772	16
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	217.628	158.630	58.998	37
Kredyty i pożyczki dla banków	42.459	25.588	16.871	66
Inwestycyjne papiery wartościowe	16.151	12.700	3.451	27
Instrumenty pochodne zabezpieczające	1.770	837	933	111
Instrumenty reverse-repo	160	335	(175)	(52)
Koszty odsetek:	(677.869)	(487.079)	(190.790)	39
Depozyty klientów	(529.040)	(382.336)	(146.704)	38
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	(104.515)	(75.195)	(29.320)	39
Depozyty bankowe	(27.563)	(18.675)	(8.888)	48
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(5.773)	(5.845)	72	(1)
Instrumenty repo	(10.978)	(5.028)	(5.950)	118
Wynik z tytułu odsetek	680.164	642.104	38.060	6

Wyższe o kwotę 228.850 tys. zł (tj. 20%) przychody odsetkowe w 2011 r. wynikały przede wszystkim ze wzrostu przychodów od kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz przychodów od aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wzrost o odpowiednio 148.772 tys. zł, tj. 16%, oraz 58.998 tys. zł, tj. 37%). Główną przyczyną były wyższe, w stosunku do 2010 r., średnie wolumeny kredytów udzielonych klientom oraz zwiększenie portfela bonów pieniężnych (komentarz 3).

Koszty odsetkowe w 2011 r. wzrosły o 190.790 tys. zł (tj. 39%). Główną przyczyną tej zmiany były wyższe niż w 2010 r. koszty odsetek płatnych od depozytów klientów, co było spowodowane wzrostem średniego wolumenu depozytów (wzrost z ok. 14.6 mld zł w 2010 do 17.1 mld zł w 2011), wzrostem rynkowych stóp procentowych oraz podniesieniem oprocentowania depozytów klientów w stosunku do 2010 r. Kolejnym czynnikiem, który przyczynił się do wzrostu kosztów odsetkowych była zmiana struktury depozytów klientów – na dzień 31 grudnia 2011 r. 30% salda stanowiły depozyty płatne na żądanie (38% na koniec 2010 r.), które charakteryzują się niższym oprocentowaniem od pozostałych depozytów klientów (oprocentowanie większości środków zgromadzonych na rachunkach bieżących zawiera się w przedziale 0-1%).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

17. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

Marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła w 2011 r. 50,1% (56,9% w 2010 r.). Spadek marży wynikał głównie z konieczności podwyższenia oprocentowania oferowanego klientom z tytułu złożonych depozytów, co było rezultatem zwiększonej konkurencji rynkowej w tym zakresie w porównaniu do roku 2010 oraz zwiększeniem akcji kredytowej Banku, co spowodowało konieczność pozyskania dodatkowego finansowania.

18. Wynik z tytułu prowizji i opłat

W porównaniu do 2010 r. wynik z tytułu opłat i prowizji w bieżącym roku obrotowym wzrósł o 35.843 tys. zł (tj. 19%):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat:	277.715	244.318	33.397	14
Opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	90.054	85.006	5.048	6
Przychody z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	35.770	43.198	(7.428)	(17)
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	29.985	13.850	16.135	116
Opłaty związane z obsługą środków pieniężnych	23.756	15.749	8.007	51
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	21.265	19.854	1.411	7
Opłaty i prowizje od wpłat gotówkowych	16.194	15.782	412	3
Opłaty za transakcje związane z papierami wartościowymi i podobne opłaty	13.639	10.692	2.947	28
Prowizje z tytułu akredytyw i inkasa	7.811	6.158	1.653	27
Przychody z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	3.918	3.438	480	14
Pozostałe opłaty	35.323	30.591	4.732	15
Koszty z tytułu prowizji i opłat:	(52.504)	(54.950)	2.446	(4)
Transport środków pieniężnych oraz koszty związane z transakcjami kantorowymi	(16.070)	(13.371)	(2.699)	20
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	(3.048)	(4.771)	1.723	(36)
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	(4.853)	(7.746)	2.893	(37)
Opłaty płacone instytucjom rozliczeniowym	(6.676)	(8.927)	2.251	(25)
Uiszczono opłaty maklerskie	(2.651)	(2.900)	249	(9)
Uiszczono pozostałe opłaty	(19.206)	(17.235)	(1.971)	11
Wynik z tytułu prowizji i opłat	225.211	189.368	35.843	19

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody z tytułu opłat i prowizji w 2011 roku wzrosły o 33.397 tys. zł, tj. 14% w porównaniu do roku ubiegłego. Podobnie jak w 2010 r. najbardziej istotnymi elementami przychodów prowizyjnych były opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze (32% salda w 2011 r. oraz 35% w 2010 r.) i prowizje z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych (13% salda w 2011r., w porównaniu do 18% w roku poprzednim).

Spadek salda kosztów z tytułu opłat i prowizji w 2011 r. o 2.446 tys. zł, tj. 4%, wynikał przede wszystkim z niższych kosztów prowizyjnych płaconych Raiffeisen-Leasing Polska S.A. z tytułu pośrednictwa w sprzedaży kredytów samochodowych (spadek kosztów o 2.893 tys. zł, tj. 37%) oraz z niższymi opłatami płaconymi instytucjom rozliczeniowym (spadek o 2.251 tys. zł, 25%, do poziomu 6.676 tys. zł). Wzrosły natomiast o 2.699 tys. zł (20%) prowizje za transport środków pieniężnych oraz koszty związane z transakcjami kantorowymi i wyniosły 16.070 tys. zł

19. Przychody z tytułu dywidend

W 2011 r., podobnie jak w roku ubiegłym, całość przychodów dotyczyło dywidendy otrzymanej od Raiffeisen-Leasing Polska S.A., w wysokości 7.907 tys. zł (6.812 tys. zł w 2010 r., wzrost o 1.095 tys. zł, tj. o 16%).

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany wzrósł w 2011 r. o 80.937 tys. zł (tj. 27%):

	<u>2011 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>2010 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>(%)</u>
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	278.375	314.683	(36.308)	(12)
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	3.284	(3.014)	6.298	(209)
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową	18.008	(11.713)	29.721	(254)
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	(44)	94	(138)	(147)
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)	86.363	4.998	81.365	1.628
Razem	<u>385.986</u>	<u>305.048</u>	<u>80.939</u>	<u>27</u>

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany (cd.)

Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych) zawierają zyski i straty z rewaluacji aktywów i zobowiązań w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych. Komponent walutowy wyniósł 199.020 tys. zł w 2011 r. (-81.262 tys. zł w 2010 r.).

Wzrost wyniku na instrumentach finansowych wynikał przede wszystkim z większej skali operacji na instrumentach pochodnych w 2011 r.

21. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości był w 2011 r. ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązanymi) i wyniósł 201.089 tys. zł (w 2010 r. Bank osiągnął wynik ujemny w wysokości 195.949 tys. zł):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(431.271)	(352.938)	(78.333)	22
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	(226.466)	(222.573)	(3.893)	2
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	(192.024)	(125.074)	(66.950)	54
Pozycje pozabilansowe	(12.735)	(5.291)	(7.444)	141
Należności od banków	(46)	-	(46)	*
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	230.182	156.989	73.193	47
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	126.642	123.185	3.457	3
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	96.340	31.789	64.551	203
Pozycje pozabilansowe	7.200	2.015	5.185	257
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(201.089)	(195.949)	(5.140)	3

W 2011 r. największe odpisy netto dotyczyły kredytów i pożyczek udzielonych klientom korporacyjnym i wyniosły 99.824 tys. zł (wzrost o 436 tys. zł w porównaniu do 2010 r.). Odpisy netto dotyczące kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym wyniosły w badanym okresie 95.684 tys. zł (93.285 tys. zł w 2010). Dokonane w 2011 r. odpisy netto na pozycje pozabilansowe wyniosły 5.535 tys. zł (wzrost z 3.276 tys. zł w 2010 r.). Średni koszt ryzyka wyniósł w badanym roku 1,1% (w 2010 r.: 1,2%).

Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 4.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

22. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Bank w 2011 r. wyniosły 734.005 tys. zł i były wyższe od kosztów 2010 r. o 110.235 tys. zł (tj. 18%):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Koszty pracownicze	(346.863)	(301.322)	(45.541)	15
Pozostałe koszty administracyjne,				
w tym:	(321.494)	(264.619)	(56.875)	21
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(80.466)	(79.070)	(1.396)	2
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(71.476)	(66.768)	(4.708)	7
Koszty marketingu	(23.566)	(26.894)	3.328	(12)
Konsulting	(45.965)	(12.811)	(33.154)	259
Koszty rat leasingowych	(9.421)	(9.084)	(337)	4
Składka i wpłaty na rzecz BFG	(18.038)	(8.008)	(10.030)	125
Koszty szkoleń	(12.761)	(8.264)	(4.497)	54
Pozostałe koszty rzeczowe	(59.801)	(53.720)	(6.081)	11
Amortyzacja	(65.648)	(57.829)	(7.819)	14
Razem	(734.005)	(623.770)	(110.235)	18

Na saldo pozycji „Koszty pracownicze” składały się koszty wynagrodzeń, obowiązkowych świadczeń pracowniczych oraz innych świadczeń na rzecz pracowników. Wzrost salda o 45.541 tys. zł wynikał przede wszystkim ze zwiększenia kosztów związanych z programami bonusowymi/jubileuszowymi dla pracowników o 25.168 tys. zł (tj. 43%) do 83.860 tys. zł. Wyższe koszty z tego tytułu spowodowane były głównie utworzeniem rezerwy na program RAIF’fajne LATA (10.892 tys. zł) oraz poprawą wyników Banku, co pozwoliło na zwiększenie puli bonusowej na programy bonusowe dla pracowników Banku.

Wzrost kosztów konsultingu wynikał z realizacji projektu doradczego związanego z planowanym przejęciem Polbank EFG S.A. Pierwsze dwie fazy tego projektu kosztowały ok. 33 mln zł (głównie doradztwo strategiczne BCG oraz refakturowanie kosztów przez jednostkę dominującą Banku). Wzrost kosztów z tytułu składek i wpłat na rzecz BFG wynikał przede wszystkim z podwojenia obowiązkowej stawki opłat z tego tytułu. Nieznaczny wzrost kosztów wynajmu i utrzymania budynków (o 1.396 tys. zł do kwoty 80.466 tys. zł) wynikał z wyższego kursu EUR/PLN w 2011 r. (czynsz za wynajem dla zdecydowanej większości placówek płacony jest w EUR), a jednocześnie był rekompensowany mniejszą ilością placówek Banku. Koszty informatyczne i telekomunikacyjne wzrosły w 2011 r. o 4.708 tys. zł., głównie z powodu prac konsultantów nad utrzymaniem systemu głównego.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

22. Ogólne koszty administracyjne (cd.)

Wskaźniki efektywności Banku kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	2011 r.	2010 r.
	tys. zł	tys. zł
Ogólne koszty administracyjne	734.005	623.770
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)	2.912	2.813
Ogólne koszty administracyjne przypadające na 1 zatrudnionego	252	222
Zysk netto na 1 zatrudnionego	104	85

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 55,8% (55,7% za 2010 r.). Nieznaczne pogorszenie wskaźnika C/I spowodowane jest przede wszystkim wzrostem kosztów administracyjnych o 110.235 tys. zł (18%).

23. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło 78.713 tys. zł (62.942 tys. zł w 2010 r.):

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Podatek odroczony	13.922	(29.972)	43.894	(146)
Podatek dochodowy bieżący	(86.041)	(76.438)	(9.603)	(13)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	(6.594)	43.468	(50.062)	(115)
Całkowite obciążenie podatkowe	(78.713)	(62.942)	(15.771)	(25)

Kwota 6.594 tys. zł dotyczy różnicy pomiędzy deklaracją podatkową złożoną za 2010 r., a kwotą podatku dochodowego bieżącego wykazanego w sprawozdaniu finansowym za 2010 r.

Kwota 43.468 tys. zł dotyczy korekty deklaracji podatkowych 2007-2008 r. dokonanej w 2010 r. i wynikającej przede wszystkim ze zmiany podejścia do rozpoznawania różnic kursowych z wyceny instrumentów pochodnych w 2009 r. Począwszy od 2009 r. Bank wydziela tzw. komponent walutowy z wyceny instrumentów pochodnych do wartości godziwej i odnosi go do różnic kursowych. Na dzień 31 grudnia 2009 r. komponent walutowy, w kwocie 205.157 tys. zł dotyczący lat przed 1 stycznia 2009 r. ujęty był jako składnik różnic ujemnych w podatku odroczonym. W wyniku korekty, składnik ten został zrealizowany.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Razem różnice dodatnie:	(311.043)	(588.766)	277.723	(47)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	(123.450)	(367.689)	244.239	(66)
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(106.073)	(137.258)	31.185	(23)
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	(35.399)	(41.635)	6.236	(15)
Odsetki naliczone do otrzymania	(46.121)	(42.184)	(3.937)	9
Podatek dochodowy odroczony od różnic dodatnich (19%)	(59.098)	(111.866)	52.768	(47)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2010 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Razem różnice ujemne:	571.299	775.750	(204.451)	(26)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	84.834	354.163	(269.329)	(76)
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p. w bieżącym roku	236.500	187.065	49.435	26
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	76.556	77.246	(690)	(1)
Odsetki naliczone do zapłacenia	56.240	44.409	11.831	27
Koszty do zapłacenia	110.484	95.962	14.522	15
Pozostałe różnice ujemne	6.685	8.397	(1.712)	(20)
Pozostałe rezerwy	-	8.508	(8.508)	(100)
Podatek dochodowy odroczony od różnic ujemnych (19%)	108.547	147.393	(38.846)	(26)
Podatek odroczony netto	49.449	35.527	13.922	39

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Bank na koniec 2011 r. rozpoznał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 49.449 tys. zł. Na koniec 2010 r. Bank również wykazywał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i wynosiły one 35.527 tys. zł (wzrost o 13.922 tys. zł).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Podatek dochodowy (cd.)

(b) Podatek dochodowy bieżący

W obu latach obrotowych podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany między innymi o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2011 r.	2010 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Zysk brutto	380.283	301.158	79.125	26
Podatek dochodowy bieżący według stawki 19%	72.254	57.220	15.034	26
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	7.961	7.685	276	4
Odpisy aktualizujące niestanowiące k.u.p.	2.651	5.231	(2.580)	(49)
Koszty reprezentacji	508	532	(24)	(5)
PFRON	534	498	36	7
Inne pozycje wpływające na obciążenie podatkiem dochodowym	4.268	1.424	2.844	200
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(1.502)	(1.963)	461	(23)
Dywidenda od jednostki zależnej	(1.502)	(1.294)	208	(16)
Pozostałe	-	(669)	669	(100)
Całkowite obciążenie podatkowe	78.713	62.942	15.771	25

Efektywna stopa opodatkowania wyniosła w 2011 r. 20,7% i była niższa w porównaniu do roku ubiegłego o 0,2 p.p.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Pozycje pozabilansowe

Na dzień bilansowy wartość pozycji pozabilansowych wzrosła w stosunku do salda na koniec poprzedniego roku o 1.410.694 tys. zł (tj. 24%).

	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2010 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Gwarancje bankowe	1.609.976	1.570.087	39.889	3
Akredytywy i akcepty bankowe	228.315	186.668	41.647	22
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	5.348.811	4.016.703	1.332.108	33
z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	2.611.733	2.221.211	390.522	18
z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	2.737.078	1.795.492	941.586	52
Inne zobowiązania pozabilansowe	9.908	12.858	(2.950)	(23)
Razem	7.197.010	5.786.316	1.410.694	24

Gwarancje bankowe wykazane w ramach pozycji pozabilansowych stanowią maksymalną ekspozycję na ryzyko. Ich wycena, zgodnie z MSR 39, jest dokonana w bilansie (komentarz 14).

Na dzień 31 grudnia 2011 r. najbardziej istotną pozycję stanowiły zobowiązania do udzielenia kredytu (74% wartości salda).

W ramach innych zobowiązań pozabilansowych Bank posiadał zobowiązania do złożenia depozytów z datą przyszłą.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Bank posiadał aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Bank zasady rachunkowości były dostosowane do jego potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad w stosunku do okresu ubiegłego.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- (e) Inwentaryzacja aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (f) Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 28 marca 2011 r. Zostało ono złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 11 kwietnia 2011 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1.006 w dniu 2 czerwca 2011 r.
- (g) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (h) Dokonałiśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
- prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
  - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
  - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
  - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

V. Stwierzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (i) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (j) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa, które mogłyby mieć wpływ na sprawozdanie finansowe.
- (k) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (l) Sprawozdanie z działalności Banku uwzględnia zagadnienia wymagane przez Ustawę o rachunkowości. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.
- (m) Całkowity wymóg regulacyjny wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 1.777.367 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2011 r. wyniósł 11,28%. Na dzień bilansowy Bank stosował się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.

VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 27 lutego 2012 r.

Raport powinien być odczytywany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. z dnia 27 lutego 2012 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

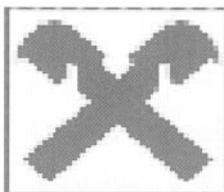
Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Warszawa, 27 lutego 2012 r.

Sprawozdanie finansowe
według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.

ul. Piękna 20

00 – 549 Warszawa

Zarząd Banku przedstawia sprawozdanie finansowe

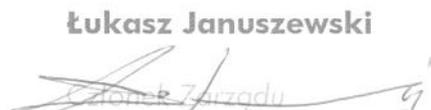
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011

Piotr Czarnecki

Prezes Zarządu

Ryszard Drużyński

Wiceprezes Zarządu

Jan Czeremcha

Wiceprezes Zarządu

Patrycja Zenik – Rychlik

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej i Podatków

Łukasz Januszewski

Członek Zarządu

Marek Pałuda

Członek Zarządu

Piotr Konieczny

Członek Zarządu

27 lutego 2012 roku

Spis treści do sprawozdania finansowego

Rachunek zysków i strat	5
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	6
Sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	7
Zestawienie zmian w kapitałach własnych	8
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	9
Noty do sprawozdania finansowego.....	11
Informacje o Banku.....	11
1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	12
1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących.....	13
1.2.1 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które weszły w życie w 2011 roku	13
1.2.2 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie:	15
1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	21
1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe	21
1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe	22
1.6 Umowy sprzedaży i odkupu	24
1.7 Utrata wartości aktywów finansowych.....	25
1.8 Wartości niematerialne	28
1.9 Rzeczowe aktywa trwałe	29
1.10 Inwestycje w jednostkach zależnych	30
1.11 Leasing	30
1.12 Środki pieniężne	30
1.13 Rezerwy	31
1.14 Świadczenia pracownicze.....	31
1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów.....	31
1.16 Kapitał własny.....	32
1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	32
1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji	33
1.19 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	33
1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających.....	33
1.21 Przychody z tytułu dywidend	33

1.26	Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych	35
1.27	Zmiany dotyczące udziałowców Banku	35
1.28	Zmiany w składzie Zarządu Banku	35
2.	Noty do sprawozdania finansowego	36
2.1	Wynik z tytułu odsetek	36
2.2	Wynik z tytułu prowizji i opłat	37
2.3	Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	38
2.4	Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających	39
2.5	Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	39
2.6	Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych	40
2.7	Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom	40
2.8	Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ...	40
2.9	Pozostałe przychody operacyjne	40
2.10	Pozostałe koszty operacyjne	41
2.11	Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności	41
2.12	Koszty działania Banku	42
2.13	Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym	42
2.14	Kasa i środki w Banku Centralnym	43
2.15	Należności od banków	43
2.16	Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	44
2.17	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	45
2.18	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	46
2.19	Inwestycyjne papiery wartościowe	48
2.20	Inwestycje w jednostce zależnej	49
2.21	Wartości niematerialne	50
2.22	Rzeczowe aktywa trwałe	52
2.23	Inne aktywa	54
2.24	Zobowiązania wobec banków	54
2.25	Zobowiązania wobec klientów	54
2.26	Zobowiązania podporządkowane	55
2.27	Inne zobowiązania	55
2.28	Pozostałe rezerwy	56
2.29	Odroczony podatek dochodowy	57
2.30	Kapitały Banku	60
2.31	Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane	61

2.32 Rachunkowość zabezpieczeń	63
2.33 Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	64
2.34 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	64
2.35 Działalność powiernicza	67
2.36 Zobowiązania warunkowe	68
2.37 Aktywa na których ustanowiono zabezpieczenia	68
2.38 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	69
2.39 Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności Banku	71
2.40 Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego	72
2.41 Zdarzenia po dniu bilansowym	72
2.42 Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości.....	72
3. Zarządzanie ryzykiem.....	75
3.1 Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi	75
3.2 Ryzyko kredytowe	79
3.3 Ryzyko rynkowe.....	96
3.4 Ryzyko walutowe.....	96
3.5 Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	98
3.6 Ryzyko utraty płynności	104
3.7 Zarządzanie ryzykiem operacyjnym	106

Rachunek zysków i strat

(w tys. PLN)

	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia	
		2011	2010
Przychody z tytułu odsetek	2.1	1 358 033	1 129 183
Koszty odsetek	2.1	-677 869	-487 079
Wynik z tytułu odsetek (I-II)		680 164	642 104
Przychody z tytułu prowizji i opłat	2.2	277 715	244 318
Koszty z tytułu prowizji i opłat	2.2	-52 504	-54 950
Wynik z tytułu prowizji i opłat (IV-V)		225 211	189 368
Przychody z tytułu dywidend		7 907	6 812
Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	2.3	385 986	305 048
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2.4	-309	391
Pozostałe przychody operacyjne	2.9	36 093	20 704
Pozostałe koszty operacyjne	2.10	-19 675	-43 550
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	2.11	-201 089	-195 949
Ogólne koszty administracyjne	2.12	-734 005	-623 770
Zysk brutto		380 283	301 158
Podatek dochodowy	2.13	-78 713	-62 942
Zysk netto		301 570	238 216
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		134 312	131 280
Zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)		2 245,30	1 814,57
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		134 312	131 280
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w PLN)		2 245,30	1 814,57

Noty przedstawione na stronach 11-108 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. PLN)

	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia	
	2011	2010
Wynik finansowy netto	301 570	238 216
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu w tym:	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży netto	0	0
Dochody całkowite netto	301 570	238 216

Noty przedstawione na stronach 11-108 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. PLN)

		Na dzień 31 grudnia	
Aktywa	Nota	2011	2010
Kasa i środki w Banku Centralnym	2.14	1 123 240	1 864 048
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.15	259 222	219 054
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2.16	6 934 761	4 612 869
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2.17, 2.18	18 355 589	15 306 902
Inwestycyjne papiery wartościowe	2.19	569 034	228 179
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	2.20	112 687	112 687
Wartości niematerialne	2.21	179 967	188 178
Rzeczowe aktywa trwałe	2.22	70 137	76 792
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2.29	49 449	35 527
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0	34 824
Inne aktywa	2.23	120 411	78 214
Aktywa razem:		27 774 497	22 757 274
Kapitały i zobowiązania	Nota	2011	2010
Zobowiązania wobec banków	2.24	3 794 362	3 471 147
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2.31	474 109	324 866
Zobowiązania wobec klientów	2.25	19 814 548	15 576 241
Inne zobowiązania	2.27	335 428	231 336
Pozostałe rezerwy	2.28	33 511	44 004
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		53 423	0
Zobowiązania podporządkowane	2.26	384 335	404 760
Zobowiązania razem:		24 889 716	20 052 354
Kapitały Banku:		2 884 781	2 704 920
Kapitał zakładowy	2.30	1 250 893	1 218 687
Kapitał zapasowy	2.30	502 221	448 863
Kapitał rezerwowy	2.30	830 097	799 154
Niepodzielony wynik finansowy	2.30	301 570	238 216
Kapitały i zobowiązania razem:		27 774 497	22 757 274

Noty przedstawione na stronach 11-108 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitałach własnych

(w tys. PLN)

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Razem
Stan na 1 stycznia 2011 roku		1 218 687	448 863	799 154	238 216	2 704 920
Emisja akcji (według wartości nominalnej)	2.30	32 206	0	0	0	32 206
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	2.30	0	34 301	0	0	34 301
Całkowite dochody za rok 2011		0	0	0	301 570	301 570
Dywidendy wypłacone	2.30	0	0	0	-188 216	-188 216
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2.30	0	0	30 943	-30 943	0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	2.30	0	19 057	0	-19 057	0
Stan na 31 grudnia 2011 roku		1 250 893	502 221	830 097	301 570	2 884 781

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Niepodzielony wynik finansowy i zysk netto z roku bieżącego	Razem:
Stan na 1 stycznia 2010 roku		1 168 928	389 215	790 828	117 733	2 466 704
Emisja akcji (według wartości nominalnej)	2.30	49 759	0	0	0	49 759
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	2.30	0	50 229	0	0	50 229
Całkowite dochody za rok 2010		0	0	0	238 216	238 216
Dywidendy wypłacone	2.30	0	0	0	-99 988	-99 988
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2.30	0	0	8 326	-8 326	0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	2.30	0	9 419	0	-9 419	0
Stan na 31 grudnia 2010 roku		1 218 687	448 863	799 154	238 216	2 704 920

Noty przedstawione na stronach 11-108 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

(w tys. PLN)

	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia	
		2011	2010
Działalność operacyjna			
Zysk brutto		380 283	301 158
Korekty o pozycje:		472 216	103 584
Amortyzacja	2.12	65 648	57 829
Straty z tytułu trwałej utraty wartości	2.7	0	0
Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		302 155	-44 962
Zmiana stanu rezerw		1 344	27 486
Zysk ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		2 855	5 157
Przeniesienie odsetek dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		100 214	58 074
Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych:		-818 061	-2 697 654
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-2 812 674	-1 780 685
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		-115 820	-33 952
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		-3 048 687	-373 672
Obligacje		640 026	-532 790
Inne aktywa operacyjne		-17 682	17 306
Zobowiązania wobec banków		156 991	-652 420
Zobowiązania wobec klientów		4 238 307	652 565
Inne pasywa operacyjne		145 676	38 965
Podatek dochodowy zapłacony		-4 198	-32 971
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		34 438	-2 292 912
Działalność inwestycyjna			
Wpływy ze zbycia inwestycji		179 270	238 523
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		2 242	5 626
Wydatki z tytułu nabycia inwestycji		-520 125	0
Wydatki z tytułu zakupu składników rzeczowego majątku trwałego		-55 062	-59 398

Dywidendy otrzymane		7 907	6 812
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-385 768	191 563
Działalność finansowa			
Zaciągnięcie zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		767 114	1 464 798
Spłata zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-1 003 251	0
Wpływy z emisji akcji		66 507	99 988
Dywidendy zapłacone		-188 216	-99 988
Odsetki zapłacone od zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-107 284	-71 597
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		-465 130	1 393 201
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		-816 460	-708 148
Środki pieniężne na 1 stycznia		2 033 780	2 741 928
Środki pieniężne na 31 grudnia		1 217 320	2 033 780

Środki pieniężne zawierają:		1 217 320	2 033 780
Środki w kasach Banku	2.14	438 066	306 838
Środki pieniężne w NBP	2.14	685 174	1 557 210
Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	2.15	57 246	44 232
Lokaty w innych bankach (do 3 miesięcy)		36 834	125 500

Odsetki otrzymane		1 343 274	1 138 300
Odsetki zapłacone		667 248	520 808

Noty przedstawione na stronach 11-108 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty do sprawozdania finansowego

Informacje o Banku

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2011 roku, a zakończony 31 grudnia 2011 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. PLN.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20, wpisany jest do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540.

Bank prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz inwestycyjnej na terenie Polski, zatrudniając 2 699 osób na koniec 2010 roku oraz 2 785 osób na koniec 2011 roku. W 2011 roku Bank rozpoczął prowadzenie działalności maklerskiej otwierając Bankowe Biuro Maklerskie.

Bank sporządził niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe w celu przedłożenia go do publikacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski B”, zgodnie z artykułami 64 i 70 Ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami.

Na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, Bank nie sporządził skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości zatwierdzonymi przez Unię Europejską (sprawozdanie finansowe „Grupy”) wedle wymagań MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” Bank zastosował interpretację zawartą w agendzie wydanej przez Europejską Komisję ds. Rynku Wewnętrznego i Usług (European Commission Directorate –General for Internal Market and Services) sporządzonej na spotkanie Komitetu Regulacyjnego Rachunkowości (Accounting Regulatory Committee) (dokument ARC/08/2007), omawiającej powiązanie pomiędzy Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, a IV i VII Dyrektywą Prawa Spółek (Company Law Directives). W opinii Departamentu ds. Usług Komisji Europejskiej, jeśli podmiot postanawia sporządzić roczne sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości zatwierdzonych przez Unię Europejską lub jest do tego zobligowany, to może on sporządzić i złożyć je niezależnie od sporządzenia i złożenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki zależne – to znaczy takie, w których Grupa posiada, pośrednio lub bezpośrednio, ponad 50% udziałów w głosach na walnym zgromadzeniu, lub wobec których Grupa sprawuje kontrolę nad ich działalnością operacyjną, są skonsolidowane metodą pełną.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe powinno być czytane wraz ze sprawozdaniem skonsolidowanym Grupy za rok 2011, jak tylko zostanie ono udostępnione, w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej, wyników i przepływów pieniężnych Grupy jako całości.

Zarząd Banku dokonał zatwierdzenia sprawozdania finansowego w dniu 27 lutego 2012 roku. Sprawozdanie finansowe po zatwierdzeniu go przez Zarząd Banku nie może być zmienione.

1. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) odnośnie do sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

1.1 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich (PLN), wszystkie kwoty zaprezentowano w tysiącach PLN.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, oprócz następujących aktywów i pasywów, które są wykazywane w wartości godziwej:

- pochodne instrumenty finansowe,
- aktywa finansowe i pasywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- oraz instrumenty finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Składniki aktywów trwałych oraz grupy do zbycia zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, wykazywane są w kwocie niższej z ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Banku dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości, na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Opis zasad dotyczących szacunków i ocen prezentuje nota 2.43.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, w którym dokonano zmiany, i okresów przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący, jak i przyszłe okresy.

1.2 Zastosowanie nowych standardów oraz zmian do standardów istniejących

1.2.1 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które weszły w życie w 2011 roku

Poniższa tabela prezentuje zmiany do opublikowanych standardów i interpretacji, które weszły w życie i zostały zastosowane przez Bank od 1 stycznia 2011 roku.

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis zmian
Zmiany do MSR 24 „Transakcje z jednostkami powiązаныmi”	Listopad 2009	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2011 lub później	Tak	Zmiany wprowadzają uproszczenia w zakresie wymagań odnośnie ujawniania informacji przez jednostki powiązane z instytucjami państwowymi oraz doprecyzowują definicję jednostki powiązanej.
Zmiany do MSR 32 „Klasyfikacja emisji praw poboru”	Październik 2009	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lutego 2010 lub później	Tak	Zmiany dotyczą rachunkowości emisji uprawnień (praw poboru, opcji, warrantów), denominowanych w walucie innej niż waluta funkcjonalna emitenta. Zmiany wymagają, aby, przy spełnieniu określonych warunków, emisja uprawnień była klasyfikowana jako kapitał własny niezależnie od tego, w jakiej walucie ustalona jest cena realizacji uprawnień.
Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”	Styczeń 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2010 lub później	Tak	Zmiany wprowadzają dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy dotyczące ujawniania informacji wymaganych przez zmiany do MSSF 7 wydane w marcu 2009 w zakresie wyceny do wartości godziwej i ryzyka płynności.

KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”	Listopad 2009	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2010 lub później	Tak	Interpretacja ta objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegocjacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie zostaje uregulowane poprzez emisję instrumentów kapitałowych skierowaną na wierzyciela. Interpretacja wymaga wyceny instrumentów kapitałowych w wartości godziwej i rozpoznania zysku lub straty w wysokości różnicy pomiędzy wartością księgową zobowiązania a wartością godziwą instrumentu kapitałowego.
Zmiany do KIMSF 14 „Zaliczki na poczet minimalnych wymogów finansowania”	Listopad 2009	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2011 lub później	Tak	Interpretacja ta zawiera wytyczne w zakresie ujęcia wcześniejszej wpłaty składek na pokrycie minimalnych wymogów finansowania jako aktywów w jednostce wplatającej.
Poprawki do MSSF 2010 (zmieniające 7 standardów)	Maj 2010	Większość zmian obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2011	Tak	Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

1.2.2 Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów i interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany do MSSF 1 „Poważna hiperinflacja i wycofanie ustalonych dat dla podmiotów przyjmujących MSSF 1 po raz pierwszy”	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później	Nie	<p>Zmiana dotycząca poważnej hiperinflacji stwarza dodatkowe wyłączenie w wypadku, gdy podmiot, który był pod wpływem poważnej hiperinflacji, ponownie zaczyna lub po raz pierwszy zamierza sporządzać swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF. Wyłączenie pozwala podmiotowi na wybór wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej i wykorzystania tej wartości godziwej jako domniemanego kosztu tych aktywów i zobowiązań w bilansie otwarcia w pierwszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnym z MSSF.</p> <p>RMSR zmieniła również MSSF 1 w celu wykluczenia odniesień do ustalonych dat dla jednego wyjątku i jednego wyłączenia w odniesieniu do aktywów i zobowiązań finansowych. Pierwsza zmiana wymaga od podmiotów stosujących MSSF po raz pierwszy perspektywnego zastosowania wymogów dotyczących usunięcia z bilansu zgodnie z MSSF od dnia przejścia na MSSF, a nie od 1 stycznia 2004 r. Druga zmiana dotyczy aktywów finansowych lub zobowiązań wykazywanych w wartości godziwej przy początkowym ujęciu, gdy wartość godziwa jest ustalana za pomocą technik wyceny z powodu braku aktywnego rynku, i pozwala na zastosowanie wytycznych perspektywnie od dnia przejścia na MSSF, a nie od 25 października 2002 r. czy od 1 stycznia 2004 r. Oznacza to, że podmioty stosujące MSSF po raz pierwszy nie muszą ustalać wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przed dniem przejścia na MSSF. Do tych zmian dostosowano również MSSF 9.</p>

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany do MSSF 7 „Przekazanie aktywów finansowych”	Październik 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później	Tak	Zmiany wymagają ujawniania dodatkowych informacji o ryzyku wynikającym z przekazania aktywów finansowych. Zawierają wymóg ujawnienia, według klas aktywów, charakteru, wartości bilansowej oraz opisu ryzyka i korzyści dotyczących aktywów finansowych przekazanych innemu podmiotowi, ale pozostających nadal w bilansie jednostki. Wymagane jest również ujawnienie informacji o kwocie ewentualnego powiązanego zobowiązania oraz relacji pomiędzy danym składnikiem aktywów finansowych a odnośnym zobowiązaniem. W przypadku, gdy aktywa finansowe zostały usunięte z bilansu, ale jednostka nadal jest narażona na pewne ryzyko i może uzyskać pewne korzyści związane z przekazanym składnikiem aktywów, wymagane jest dodatkowo ujawnienie informacji umożliwiających zrozumienie skutków takiego ryzyka.
Zmiany do MSR 12 „Realizacja wartości aktywów”	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2012 lub później	Nie	Zmiany dotyczą wyceny rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” i wprowadzają możliwe do odrzucenia domniemanie, że wartość nieruchomości inwestycyjnej będzie odzyskana całkowicie poprzez sprzedaż. To domniemanie można odrzucić, gdy nieruchomości inwestycyjna jest utrzymywana w modelu biznesowym, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych reprezentowanych przez nieruchomości inwestycyjną w czasie użytkowania, a nie w chwili sprzedaży. SKI-21 „Podatek dochodowy – Realizacja wartości przeszacowanych aktywów, które nie podlegają amortyzacji” odnoszący się do podobnych kwestii dotyczących aktywów nie podlegających amortyzacji, które są wyceniane zgodnie z modelem aktualizacji wartości przedstawionym w MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” został włączony do MSR 12 po wyłączeniu wytycznych dotyczących nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja składników pozostałych całkowitych dochodów”	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2012 lub później	Nie	Zmiany wymagają, aby jednostki dzieliły pozycje prezentowane w pozostałych całkowitych dochodach na dwie grupy na podstawie tego, czy w przyszłości będą mogły one zostać ujęte w wyniku finansowym. Dodatkowo zmieniony został tytuł sprawozdania z całkowitych dochodów na „sprawozdanie z wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów”.
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Zmiany wprowadzają nowe wymogi w zakresie ujmowania i wyceny kosztów programów określonych świadczeń oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, jak również zmieniają wymagane ujawnienia dotyczące wszystkich świadczeń pracowniczych.
Zmiany do MSR 32 „Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych”	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2014 lub później	Nie	Zmiany wprowadzają dodatkowe objaśnienia stosowania do MSR 32, aby wyjaśnić niespójności napotykane przy stosowaniu niektórych kryteriów dotyczących kompensowania. Obejmują one m.in. wyjaśnienie, co oznacza sformułowanie „posiada ważny tytuł prawny do dokonania brutto mogą być traktowane jako mechanizmy rozliczenia brutto mogą być traktowane jako rozliczane netto w przypadku spełnienia odpowiednich warunków.
Zmiany do MSSF 7 „Ujawnianie informacji – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych”	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Zmiany wprowadzają obowiązek nowych ujawnień, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę efektów lub potencjalnych efektów porozumień umożliwiających rozliczanie netto, w tym praw do dokonania kompensaty.
MSSF 9 „Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena”	Listopad 2009; w październiku 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2015 lub później	Nie	Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
	2011 zmieniona data wejścia w życie			Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w zmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.
MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Nowy standard zastępuje wytyczne w sprawie kontroli i konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” oraz w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”. MSSF 10 zmienia definicję kontroli w taki sposób, by dla wszystkich jednostek obowiązywały te same kryteria określania kontroli. Zmienionej definicji towarzyszą obszernie wytyczne dotyczące zastosowania.
MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Nowy standard zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach” oraz interpretację SKI-13 „Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład współników”. Zmiany w definicjach ograniczyły liczbę rodzajów wspólnych przedsięwzięć do dwóch: wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcia. Jednocześnie wyeliminowano dotychczasową możliwość wyboru konsolidacji proporcjonalnej w odniesieniu do jednostek pod wspólną kontrolą. Wszyscy uczestnicy wspólnych przedsięwzięć mają obecnie obowiązek ich ujęcia metodą praw własności.
MSSF 12 „Ujawnianie udziałów w innych jednostkach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Nowy standard dotyczy jednostek posiadających udziały w jednostce zależnej, wspólnym przedsięwzięciu, jednostce stowarzyszonej lub w niekonsolidowanej jednostce zarządzanej umową. Standard zastępuje wymogi w zakresie ujawniania informacji zawartych obecnie w MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>MSSF 12 wymaga, by jednostki ujawniały informacje, które pomogą użytkownikom sprawozdań finansowych ocenić charakter, ryzyko i skutki finansowe inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięciach i niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową. W tym celu nowy standard nakłada wymóg ujawniania informacji dotyczących wielu obszarów, w tym znaczących osądów i założeń przyjmowanych przy ustalaniu czy jednostka kontroluje, współkontroluje czy posiada znaczący wpływ na inne jednostki; obszernych informacji o znaczeniu udziałów niekontrolujących w działalności i przepływach pieniężnych grupy; sumarycznych informacji finansowych o spółkach zależnych ze znaczącymi udziałami niekontrolującymi, a także szczegółowych informacji o udziałach w niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową.</p>
MSSF 13 „Wycena w wartości godziwej”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>Nowy standard ma na celu poprawę spójności i zmniejszenie złożoności poprzez sformułowanie precyzyjnej definicji wartości godziwej oraz skupienie w jednym standardzie wymogów dotyczących wyceny w wartości godziwej i ujawniania odnośnych informacji.</p>
Zmieniony MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>MSR 27 został zmieniony w związku z opublikowaniem MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Celem zmienionego MSR 27 jest określenie wymogów ujmowania i prezentacji inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone w sytuacji, gdy jednostka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe. Wytyczne na temat kontroli oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych zostały zastąpione przez MSSF 10.</p>

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmieniony MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Zmiany do MSR 28 wynikały z projektu RMSR na temat wspólnych przedsięwzięć. Rada zdecydowała o włączeniu zasad dotyczących ujmowania wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności do MSR 28, ponieważ metoda ta ma zastosowanie zarówno do wspólnych przedsięwzięć, jak też jednostek stowarzyszonych. Poza tym wyjątkiem, pozostałe wytyczne nie uległy zmianie.
KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”	Październik 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	Interpretacja wyjaśnia, iż koszty usuwania nadkładu są ujmowane jako koszty bieżącej produkcji zgodnie z zasadami MSR 2 „Zapasy”, jeżeli korzyści z tytułu usuwania nadkładu mają formę produkcji zapasów. Jeżeli natomiast usuwanie nadkładu prowadzi do uzyskania korzyści w postaci lepszego dostępu do złóż mineralnych, jednostka powinna rozpoznać te koszty jako „aktywa z tytułu usuwania nadkładu” w ramach aktywów trwałych, pod warunkiem spełnienia określonych w interpretacji warunków.

Bank nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady rachunkowości, z wyjątkiem zmian w MSSF 7 oraz MSSF 9. Wpływ zmian w MSSF 7 i 9 na stosowane przez Bank zasady rachunkowości oraz na sprawozdanie finansowe nie został jeszcze oceniony, z uwagi na brak możliwości ich wiarygodnego oszacowania. Bank planuje zastosowanie zmian w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach, bez wcześniejszego zastosowania.

1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Banku wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdań finansowych Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

1.4 Rachunkowość zabezpieczeń i pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej, bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Bank wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej. W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Banku oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Bank dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat; zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu.

Instrumenty wbudowane

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym, która sprawia, iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, rating kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki. Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF. Bank zalicza do takich instrumentów lokaty dwuwalutowe stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe.

Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości, zgodnie z punktem C11 „Wskazówek implementacyjnych do MSR 39”.

1.5 Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd w momencie początkowego ujęcia.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat i pozostałe zobowiązania finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, zawierające instrumenty pochodne i dłużne papiery wartościowe nabyte w celu odsprzedaży w bliskim terminie oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę cen przeciętnych.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach. Powstają w sytuacji, gdy Bank udziela finansowania klientowi w celu innym niż wygenerowanie krótkoterminowych zysków. Do kategorii pożyczek i należności należą pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności oraz inwestycje w instrumenty dłużne, jeżeli nie są notowane na aktywnym rynku.

Dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to, aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności, ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Do tej grupy aktywów Bank zalicza nienotowane udziały kapitałowe w jednostkach stowarzyszonych oraz udziały mniejszościowe.

Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd jednostki zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, która nie zezwala na sprzedaż instrumentów finansowych klasyfikowanych jako utrzymywane do terminu zapadalności.

W Banku nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Bank dokonał takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii należy przeklasyfikować do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do kategorii tej zaliczane są: pochodne instrumenty finansowe.

Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje do tej kategorii: zobowiązania wobec banków i klientów, wyemitowane certyfikaty depozytowe. Zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Ujmowanie

Standardową transakcję kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz aktywów dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności ujmuje się w bilansie na dzień rozliczenia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej. Dla składnika aktywów lub zobowiązań finansowych innych niż wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wartość godziwa jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, lub zobowiązania finansowe w tym instrumenty pochodne będące aktywami lub pasywami, do wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, z wyjątkiem:

- pożyczek i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia.

Zmiana wartości godziwej tych składników ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Do wyceny instrumentów finansowych wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW itp.

Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując stronę OFFER dla aktywów, natomiast BID dla pasywów.

Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na notowaniach rynkowych z rynku pieniężnego oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Model wyceny zawiera elementy korekty o ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Bank nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

1.6 Umowy sprzedaży i odkupu

W przypadku transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu („sell buy back”, repo) Bank dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Banku. Aktywa sprzedawane usuwa się z bilansu w przypadku, gdy:

- nastąpiło przekazanie praw do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem,
- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych związanych z aktywem zostają zachowane, ale uzyskane przepływy mają być przekazywane.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Bank sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje repo są prezentowane w bilansie jako zobowiązania wobec banków lub zobowiązania wobec klientów. Transakcje reverse repo są prezentowane jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom.

Transakcje te wyceniane są analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów.

Transakcje typu „sell buy back” prezentowane są jako zobowiązania, natomiast transakcje typu „buy sell back” jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Przychody / koszty dotyczące tych transakcji prezentowane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych.

1.7 Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane wg zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, które można wiarygodnie oszacować.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej,
- umorzenie przez Bank części zaangażowania,
- opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni,
- niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży grup klientów lub produktów,
- zmiana warunków umowy taka jak: wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia,
- stwierdzone przypadki defraudacji,
- uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta.

Ponadto mogą to być również, dające się zaobserwować czynniki wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet, jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:

- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników lub
- warunki ekonomiczne w kraju lub jego części wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku renegotjacji umów kredytowych, które są wynikiem presji komercyjnej, nie jest rozpoznawana utrata wartości. Przypadki, gdy renegotjacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika, a Bank zostaje zmuszony do umorzenia materialnej (istotnej) części roszczenia Banku wobec klienta oraz związanych z nim wszelkich opłat i prowizji, klient natomiast nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie zobowiązania, stanowią jedną z przesłanek utraty wartości.

Łączne warunki, jakie muszą być spełnione w przypadku takiej formy restrukturyzacji to:

- zła kondycja finansowa klienta,
- umorzenie przez Bank 2,5 % kapitału ekspozycji kredytowej,
- klient nadal obsługuje swój dług w obniżonej kwocie.

Do restrukturyzacji zadłużenia może dojść również w przypadku wystąpienia tzw. oczekiwanej straty ekonomicznej. W takich przypadkach dokonywana jest restrukturyzacja linii kredytowych (wydłużanie, zmniejszanie zaangażowania, itp.), ale nie występuje umorzenie kapitału kredytu w wysokości większej niż 2,5 %. Przypadki takie również identyfikowane są jako przesłanki utraty wartości.

Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopę dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, na które tworzona jest rezerwa na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNI) aktywa finansowe są łączone w grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego (według stosowanego przez Bank systemu uwzględniającego rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki).

Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości).

Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Bank w celu zmniejszenia różnic między szacowaną a rzeczywistą wysokością strat.

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat, nawet, jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat.

W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączyony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Nienotowane instrumenty kapitałowe

Jeśli występują obiektywne dowody, utraty wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wówczas kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się za pomocą metody księgowej polegającej na odjęciu od sumy bilansowej wycenionego podmiotu ogółu jego zobowiązań lub za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. Różnica pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a jego wartością bieżącą oszacowaną za pomocą opisanych metod stanowi odpis z tytułu utraty wartości. Tak ustalonych odpisów nie poddaje się odwróceniu.

1.8 Wartości niematerialne

Oprogramowanie komputerowe

Wartości niematerialne Banku wykazuje się według kosztu historycznego - w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia - pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Banku.

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmuje się jako wartości niematerialne. Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych. Koszty wytworzenia przez Bank we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług niepodlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Bank, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów/kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”), pracowników Banku, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Banku lub wytworzeniem we własnym zakresie.

Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z w/w świadczeniami pracowniczymi.

Nie zalicza się do kosztów bezpośrednich: świadczeń pracowniczych z tytułu płatnych nieobecności, które ujmują się w kosztach działania Banku oraz kosztów (odsetki/dyskonto) otrzymanego finansowania zewnętrznego aktywowanego zgodnie z MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”, jeżeli płatność związana z danym oprogramowaniem odroczone jest na okres dłuższy niż normalny kredyt kupiecki.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi 5 – 8 lat. Wyjątek stanowi główny system operacyjny Banku, który podlega okresowym ulepszeniom, co powoduje wydłużenie okresu ekonomicznej użyteczności powyżej 8 lat. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgową wartości niematerialnej przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy. Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.9 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego – ceny nabycia lub kosztu wytworzenia - pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów. Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Banku wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki bankowe. Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmują jako odrębny składnik, tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

<i>Ulepszenia w obcych środkach trwałych (w budynkach lub lokalach)</i>	<i>W zależności od długości umowy najmu</i>
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>3 - 5 lat</i>
<i>Komputery</i>	<i>3 - 5 lat</i>
<i>Środki transportu</i>	<i>5 lat</i>
<i>Inne środki trwałe</i>	<i>5 - 8 lat</i>

Przełgądu czy w badanym okresie nie wystąpiły przestanki utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych, dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przestanki ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów.

Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego lub wartości niematerialnej, pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgową aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy. Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

1.10 Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu, do których Bank ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Bank kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Inwestycje w jednostkach zależnych wyceniane są według kosztu pomniejszonego o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

1.11 Leasing

Umowy leasingowe zawarte przez Bank to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu operacyjnego przed upływem okresu jej obowiązywania, ewentualna płatność, wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

1.12 Środki pieniężne

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów środków pieniężnych, do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- środki pieniężne oraz środki na rachunku w NBP,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o datach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, a nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

1.13 Rezerwy

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, co oznacza, że wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia, powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Bank tworzy w szczególności rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy.

Bank tworzy również rezerwy na inne przyszłe zobowiązania, a w szczególności na skutki toczącego się postępowania sądowego. Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Niewykorzystane rezerwy, wobec zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie zwiększają, na dzień, na który okazały się zbędne, odpowiednio pozostałe przychody operacyjne lub zmniejszają koszty działalności Banku.

Wartość utworzonych rezerw powinna być dyskontowana, jeżeli wpływ czynnika czasu byłby istotny. Stopa użyta do dyskonta powinna odzwierciedlać koszt pieniądza dla Banku, a w szczególności może to być stopa wolna od ryzyka.

1.14 Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Bank tworzy rezerwy na niewykorzystane urlopy pracownicze. Rezerwy te prezentowane są w pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.15 Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Do rozliczeń międzyokresowych prezentowanych w aktywach bilansu zalicza się koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych. Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres, którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

Bank tworzy także rezerwy na koszty do zapłacenia z zakresu księgowości własnej. Koszty do zapłacenia tworzone są w momencie dostarczenia produktów lub wykonania usług nieudokumentowanych fakturą zakupu.

Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi, dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Bank tworzy rezerwy na koszty do zapłacenia, gdy kwotę zobowiązania wobec kontrahenta (dostawcy) można oszacować w sposób wiarygodny.

1.16 Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy

Kapitał akcyjny Banku związany jest bezpośrednio z emisją nowych akcji, koszty emisji pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji. Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji oraz z odpisów z zysku.

Kapitał rezerwowy

Kapitały rezerwowe obejmują fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz inne kapitały rezerwowe, tworzone są z odpisów z zysku, które są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa, w tym na pokrycie strat bilansowych.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały obejmują kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

1.17 Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe oraz prowizje dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów.

Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta.

Przychody odsetkowe obejmują również przychody o charakterze odsetkowym naliczane od dłużnych instrumentów finansowych klasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu, a także przychody odsetkowe od instrumentów finansowych zabezpieczających, odnoszące się do pozycji zabezpieczanej i zabezpieczającej.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

1.18 Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Prowizje otrzymywane lub płacone w wyniku świadczenia usług ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji. Do tego typu prowizji zaliczane są między innymi: prowizje za wydanie karty kredytowej, udzielenie kredytu rewalwingowego i kredytu w rachunku bieżącym, wystawienie gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług bankowych.

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania czynności ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo, np. prowizje za transakcje kartami kredytowymi, przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych i prezentowane w przychodach lub kosztach z tytułu prowizji.

1.19 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany zawiera:

- zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu oraz
- różnice kursowe powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz zrealizowany wynik na transakcjach spot; w różnicach kursowych ujmowany jest ponadto komponent walutowy z wyceny walutowych instrumentów pochodnych.

1.20 Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje, wpływające na rachunek zysków i strat, skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej, tj. część zabezpieczenia, która jest nieefektywna.

1.21 Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat, w dniu ich zatwierdzenia przez spółkę dokonującą wypłaty dywidendy.

1.22 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Koszty prezentowane w tej pozycji dotyczą głównie: produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi, a także wynikające ze sprzedaży wierzytelności Banku. W odniesieniu do przychodów w pozycji tej prezentowane są: przychody dotyczące sprzedaży usług związanych z działalnością uboczną Banku oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku.

1.23 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do dochodu do opodatkowania oraz o koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu.

Ponadto dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu.

Z uwagi na odmienną momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu przepisów prawa bilansowego i podatkowego Bank tworzy rezerwę oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy. Wartość odroczonego podatku dochodowego dla roku obrotowego ustala się z zastosowaniem metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy.

Bank tworzy rezerwę na podatek odroczony w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Bank może dokonać kompensaty aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy, kiedy posiada do tego tytuł prawny oraz kiedy aktywa i rezerwy dotyczą odroczonego podatku nałożonego przez tę samą władzę podatkową.

Zmiana stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego za wyjątkiem skutków wyceny odnoszonych na kapitał własny, jeśli dane transakcje i inne zdarzenia ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę składki przepisy podatkowe, które będą obowiązywały w momencie realizacji różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczony nie podlegają dyskontowaniu.

1.24 Udzielone gwarancje

Kontrakty gwarancji finansowych to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Banku wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości początkowej pomniejszonej o nierozliczoną część opłat pobranych w związku z wystawieniem gwarancji.

W odniesieniu do udzielonych gwarancji Bank prezentuje w szczególności:

- wartość i rodzaj zobowiązań warunkowych, takich jak gwarancje dotyczące pokrycia zadłużenia, gwarancje bankowe, akredytywy typu „standby” służące jako gwarancje dla kredytów i papierów wartościowych,
- zobowiązania warunkowe związane z konkretnymi transakcjami (np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji),
- krótkoterminowe zobowiązania warunkowe związane z obrotem towarowym (np. akredytywy dokumentowe, w których dostarczany towar jest zabezpieczeniem),
- inne (np. gwarancje emisji, odnawialne kredyty finansowe).

1.25 Data transakcji, data rozliczenia

Zgodnie z przepisami MSR Bank ma możliwość ujmowania transakcji w dacie jej zawarcia lub też w dacie rozliczenia. Ujmowanie transakcji w księgach Banku, dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji, analogicznie wycena instrumentu według wartości godziwej również jest dokonywana w dniu rozliczenia transakcji.

1.26 Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

W 2010 roku Bank dokonał zmiany prezentacji przychodów z tytułu faktoringu dotyczących prowizji operacyjnej pobieranej od kwoty nominalnej faktur. Przychody te są rozliczane w czasie oraz prezentowane w przychodach odsetkowych. W 2011 roku Bank dokonał zmiany zasad ewidencji odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek w walutach innych niż PLN. Bank ewidencjonuje obecnie odpisy dla kredytów i pożyczek w walutach analogicznych do walut, w jakich zostały zaewidencjonowane należności objęte utratą wartości. Znalazło to również odzwierciedlenie w sposobie prezentacji informacji na temat odpisów z tytułu utraty wartości zaprezentowanych w nocie 2.18, w postaci dodatkowej informacji prezentującej różnice kursowe.

1.27 Zmiany dotyczące udziałowców Banku

W październiku 2010 roku zakończono proces połączenia wydzielonych obszarów Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) z Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). W wyniku połączenia powstał Raiffeisen Bank International AG (RBI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym wobec RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego znajduje się w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych. RBI jest obecnie 100% udziałowcem Banku.

1.28 Zmiany w składzie Zarządu Banku

Z dniem 01 czerwca 2011 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Piotra Koniecznego na stanowisko Członka Zarządu Banku odpowiedzialnego za obszary: ryzyka i finansów.

2. Noty do sprawozdania finansowego

2.1 Wynik z tytułu odsetek

	2011	2010
Przychody odsetkowe:		
Kredyty i pożyczki dla banków	42 459	25 588
Kredyty i pożyczki dla klientów	1 079 865	931 093
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	217 628	158 630
Instrumenty pochodne zabezpieczające	1 770	837
Instrumenty reverse repo oraz buy sell back	160	335
Inwestycyjne papiery wartościowe	16 151	12 700
Razem:	1 358 033	1 129 183
Koszty odsetek:		
Depozyty bankowe	-27 563	-18 675
Depozyty klientów	-529 040	-382 336
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-5 773	-5 845
Instrumenty repo oraz sell buy back	-10 978	-5 028
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	-104 515	-75 195
Razem:	-677 869	-487 079
Przychody odsetkowe netto (w tym):		
	680 164	642 104
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 138 635	969 716
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-672 096	-481 234

2.2 Wynik z tytułu prowizji i opłat

	2011	2010
Przychody z tytułu prowizji i opłat:		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	29 985	13 850
Opłaty związane z obsługą środków pieniężnych	23 756	15 749
Opłaty z tytułu działalności powierniczej	13 639	10 692
Opłaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	90 054	85 006
Opłaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	21 265	19 854
Opłaty i prowizje od wpłat gotówkowych	16 194	15 782
Przychody z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	35 770	43 198
Przychody z tytułu obsługi akredytyw i inkasa dokumentowego	7 811	6 158
Przychody z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	3 918	3 438
Pozostałe opłaty	35 323	30 591
Razem:	277 715	244 318
Koszty z tytułu prowizji i opłat:		
Uiszczone opłaty maklerskie (w tym z tytułu działalności powierniczej)	-2 651	-2 900
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-3 048	-4 771
Opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	-4 853	-7 746
Koszty obsługi operacji banknotowych	-16 070	-13 371
Opłaty płacone instytucjom rozliczeniowym	-6 676	-8 927
Uiszczone pozostałe opłaty	-19 206	-17 235
Razem:	-52 504	-54 950
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	225 211	189 368
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	264 076	233 626
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-49 853	-52 050

2.3 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	2011	2010
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	278 375	314 683
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową	18 008	-11 713
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	3 284	-3 014
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	-44	94
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)	86 363	4 998
Razem:	385 986	305 048

„Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych” zawiera zyski i straty na kontraktach: swap, forward i opcjach, z wyjątkiem wydzielonego komponentu walutowego, stanowiącego różnicę kursową. „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową” zawiera zyski i straty na kontraktach: IRS oraz CIRS. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 2.31.

Zyski i straty na sprzedaży oraz wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych”.

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych)” zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych (komponent walutowy).

Różnice kursowe rozpoznane w wyniku, po wyłączeniu różnic kursowych dotyczących instrumentów finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat, wyniosły w 2010 roku -81 262 tys. PLN oraz 199 020 tys. PLN w 2011 r.

W poniższej tabeli zaprezentowano dodatkowo wynik dotyczący aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych przy początkowym ujęciu, jako wyceniane do wartości godziwej oraz zyski i straty dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych, jako przeznaczone do obrotu zgodnie z MSR 39.

	2011	2010
Przychody z tytułu dyskonta	1 424	592
Przychody z tytułu odsetek	1 426	1 984
Wycena do wartości godziwej	-34	-100
Wynik na sprzedaży	1 750	1 776
Razem:	4 566	4 252

2.4 Wynik dotyczący instrumentów finansowych zabezpieczających

	2011	2010
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	9 718	4 228
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-10 027	-3 837
Razem:	-309	391

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 2.32.

2.5 Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

W 2010 roku Bank nie odnotował przychodów i kosztów odnoszących się do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. W 2011 roku w związku z zakończeniem procesu likwidacji spółki Gildia poznańska, Bank dokonał spisania posiadanych udziałów w kwocie 50 tys. PLN w ciężar odpisu z tytułu utraty wartości. W odniesieniu do pozostałych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zarówno w 2010 roku jak i 2011 roku nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości, w związku z tym Bank nie dokonywał odpisów z tego tytułu.

2.6 Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2011	2010
Przychody z tytułu dyskonta	3 428	5 256
Przychody z tytułu odsetek	12 723	7 444
Razem:	16 151	12 700

Powyższe przychody dotyczą inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

2.7 Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2011	2010
Przychody z tytułu odsetek	1 122 324	956 681
Przychody z tytułu prowizji	29 985	13 850
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	-4 853	-7 746
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-981	-1 095
Razem:	1 146 475	961 690

2.8 Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	2011	2010
Koszty z tytułu odsetek	-672 097	-481 234
Koszty z tytułu prowizji	-3 048	-4 771
Razem:	-675 145	-486 005

2.9 Pozostałe przychody operacyjne

	2011	2010
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	5 289	3 891
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	672	898
Przychody z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	90	83
Przychody z tytułu windykacji wierzytelności Banku	11 498	531
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku	7 760	5 887
Pozostałe przychody operacyjne – inne	10 784	9 414
Razem:	36 093	20 704

2.10 Pozostałe koszty operacyjne

	2011	2010
Koszty z tytułu działalności niebankowej	0	-258
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-2 016	-12 972
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-3 203	-6 472
Koszty windykacji	-8 960	-7 530
Pozostałe koszty operacyjne	-5 496	-16 318
Razem:	-19 675	-43 550

2.11 Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności

	2011	2010
Utworzenie odpisów aktualizujących na:		
Należności od banków	-46	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	-226 465	-222 573
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	-192 025	-125 074
Pozycje pozabilansowe	-12 735	-5 291
Razem:	-431 271	-352 938
Odwrócenie odpisów aktualizujących na:		
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	126 642	123 185
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	96 340	31 789
Pozycje pozabilansowe	7 200	2 015
Razem:	230 182	156 989
Koszty netto z tytułu odpisów aktualizujących:	-201 089	-195 949

W odniesieniu do pozostałych klas aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości. Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz należności od banków prezentuje nota 2.18.

2.12 Koszty działania Banku

	2011	2010
Koszty pracownicze, w tym:	-346 863	-301 322
Wynagrodzenia	-280 047	-253 136
Koszty programów jubileuszowych	-11 468	-1 167
Koszty ubezpieczeń społecznych	-38 458	-35 797
Pozostałe świadczenia pracownicze	-16 890	-11 222
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	-321 494	-264 619
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-80 466	-79 070
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-71 476	-66 768
Koszty marketingu	-23 566	-26 894
Koszty szkoleń	-12 761	-8 264
Pozostałe koszty rzeczowe	-59 801	-53 720
Koszty rat leasingowych	-9 421	-9 084
Konsulting	-45 965	-12 811
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-18 038	-8 008
Amortyzacja, w tym:	-65 648	-57 829
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-26 620	-24 664
Amortyzacja wartości niematerialnych	-39 028	-33 165
Razem:	-734 005	-623 770

2.13 Obciążenie rachunku zysków i strat podatkiem dochodowym

Odniesiony do rachunku zysków i strat

	2011	2010
Podatek dochodowy bieżący	-86 041	-76 438
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	-6 594	43 468
Podatek odroczony:	13 922	-29 972
<i>Powstanie i odwrócenie się różnic przejściowych</i>	13 922	-29 972
Razem obciążenie podatkiem dochodowym odniesione do rachunku zysków i strat:	-78 713	-62 942

2.16 Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	2011	2010
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 317 471	4 328 308
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	361 248	928 074
Obligacje zamienne na akcje	94 056	80 631
Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej- bony wyemitowane przez NBP	5 862 167	3 319 603
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	588 619	222 750
Aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	28 671	61 811
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	28 671	61 811
Razem:	6 934 761	4 612 869

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Zapadalność tych aktywów prezentuje nota 3.6. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 2.31.

W pozycji „Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej” zaprezentowano papiery wartościowe wykorzystywane jako element służący regulacji płynności Banku. W ramach tych pozycji następuje realizacja krótkoterminowych zysków ze sprzedaży tych instrumentów.

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 „Wskazówek implementacyjnych MSR39”, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utratę wartości. Odsetki naliczone od tych obligacji wyniosły 935 tys. EUR według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. 4 238 tys. EUR na dzień 31 grudnia 2010 r. Realizacja aktywa nastąpi poprzez wykup obligacji. Bank nie przewiduje wykorzystania opcji zamiany na akcje.

2.17 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	2011	2010
Klienci indywidualni	3 955 741	3 608 813
Klienci MIKRO	811 729	719 292
Duże przedsiębiorstwa	13 003 525	10 332 441
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 142 188	1 069 945
Sektor publiczny	148 242	186 461
Kredyty i pożyczki brutto:	19 061 425	15 916 952
Odpisy z tytułu utraty wartości	-705 836	-610 050
Kredyty i pożyczki netto:	18 355 589	15 306 902

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

2.18 Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

2011	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwrocenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie							
Należności od klientów indywidualnych	134 401	148 362	-95 217	-50 000	-17 686	2 804	122 664
Należności od klientów mikro	72 044	41 888	0	-46 340	1 347	1 732	70 671
Należności od dużych przedsiębiorstw	316 629	204 216	-21 799	-116 201	8 729	10 041	401 615
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	34 562	19 526	0	-10 357	-590	1 084	44 225
Razem:	557 636	413 992	-117 016	-222 898	-8 200	15 661	639 175
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)							
Należności od banków	0	46	0	0	0	0	46
Należności od klientów indywidualnych i mikro	18 252	1 775	0	0	12 313	812	33 152
Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	34 162	2 723	0	-84	-4 113	821	33 509
Razem:	52 414	4 544	0	-84	8 200	1 633	66 707
Odpisy razem:	610 050	418 536	-117 016	-222 982	0	17 294	705 882

2010	Stan na 1 stycznia	Utworzenie odpisów na utratę wartości	Należności spisane w ciągu roku w ciężar odpisów	Odwroćenie odpisu na utratę wartości	Reklasyfikacja	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na należności oceniane indywidualnie							
Należności od klientów indywidualnych	92 291	80 641	-16 184	-22 349	2	0	134 401
Należności od klientów mikro	39 869	41 617		-9 440	-2	0	72 044
Należności od dużych przedsiębiorstw	313 980	199 664	-101 552	-92 389	-3 074	0	316 629
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	49 257	13 027		-30 796	3 074	0	34 562
Razem:	495 397	334 949	-117 736	-154 974	0	0	557 636
Odpisy na należności oceniane grupowo (IBNI)							
Należności od klientów indywidualnych i mikro	15 436	2 816	0	0	0	0	18 252
Należności od klientów korporacyjnych i sektora publicznego	24 280	9 882	0	0	0	0	34 162
Razem:	39 716	12 698	0	0	0	0	52 414
Odpisy razem:	535 113	347 647	-117 736	-154 974	0	0	610 050

2.19 Inwestycyjne papiery wartościowe

	2011	2010
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	540 153	199 260
Obligacje skarbowe	540 153	199 260
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	28 881	28 919
Udziały kapitałowe	28 881	28 919
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	569 034	228 179

	2011	2010
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:	540 153	199 260
Notowane na aktywnym rynku	540 153	199 260
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:	28 881	28 919
Nienotowane na aktywnym rynku	28 881	28 919
Razem inwestycyjne papiery wartościowe:	569 034	228 179

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych przedstawia się następująco:

Utrzymywane do terminu zapadalności:	
Stan na 1 stycznia 2011 roku	199 260
Zwiększenia (zakupy)	340 893
Zmniejszenia (umorzenie)	0
Stan na 31 grudnia 2011 roku	540 153
Dostępne do sprzedaży:	
Stan na 1 stycznia 2011 roku	28 919
Zwiększenia (zakupy)	0
Zmniejszenia (umorzenie)	-50
Utrata wartości	0
Różnice kursowe	12
Stan na 31 grudnia 2011 roku	28 881
Razem stan na 31 grudnia 2011 roku	569 034

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 2.34. Na dzień 31 grudnia 2011 oraz 2010 roku nie utworzono dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych, poza odpisem zaewidencjonowanym na dzień 31 grudnia 2009 roku w kwocie 12 200 tys. PLN.

2.20 Inwestycje w jednostce zależnej

	2011	2010
Inwestycje w jednostce zależnej	112 687	112 687
Razem:	112 687	112 687

Całość salda stanowiły udiały w Raiffeisen Leasing Polska S.A. Bank posiada 50 % udziałów w spółce. Bank jako jednostka dominująca pomimo, iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w jednostce zależnej, sprawuje nad nią kontrolę z uwagi na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki zależnej, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalaniu wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalaniu oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku jak i Spółki,
- ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

W sprawozdaniu skonsolidowanym spółka Raiffeisen Leasing Polska S.A. objęta jest konsolidacją metodą pełną.

Najważniejsze informacje na temat jednostki zależnej podlegającej konsolidacji prezentuje poniższa tabela:

Nazwa jednostki zależnej	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk netto	Udział (%)
2011						
Raiffeisen Leasing Polska S.A.	Polska	5 704 697	5 223 982	365 602	22 401	50
2010						
Raiffeisen Leasing Polska S.A.	Polska	5 120 573	4 646 445	368 987	38 306	50

2010	Wartość brutto na 01.01.2010	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2010
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania		
Oprogramowanie komputerowe	254 506	10 255	38 203	-12 350	290 614
Oprogramowanie komputerowe w budowie	38 704	37 530	-38 203	-109	37 922
Zaliczki na wartości niematerialne	517	3 277	0	0	3 794
Razem:	293 727	51 062	0	-12 459	332 330

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2010	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2010
Oprogramowanie komputerowe	117 774	34 675	-8 297	144 152
Razem:	117 774	34 675	-8 297	144 152

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2010
Oprogramowanie komputerowe	146 462
Oprogramowanie komputerowe w budowie	37 922
Zaliczki na wartości niematerialne	3 794
Razem:	188 178

2.22 Rzeczowe aktywa trwałe

2011	Wartość brutto na 01.01.2011	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2011
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Ulepszenia w obcych obiektach	126 535	2 641	816	-6 165	123 827
Urządzenia techniczne i maszyny	132 661	13 072	3 125	-7 330	141 528
Środki transportu	101	0	0	0	101
Inne środki trwałe	8 394	1 618	432	-762	9 682
Środki trwałe w budowie	2 140	3 941	-4 316	-172	1 593
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	34	139	0	0	173
Razem:	269 865	21 411	57	-14 429	276 904

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2011	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2011
Ulepszenia w obcych obiektach	78 659	15 259	-4 576	89 342
Urządzenia techniczne i maszyny	108 445	10 347	-7 105	111 687
Środki transportu	100	0	0	100
Inne środki trwałe	5 869	518	-749	5 638
Razem:	193 073	26 124	-12 430	206 767

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2011
Ulepszenia w obcych obiektach	34 485
Urządzenia techniczne i maszyny	29 841
Środki transportu	1
Inne środki trwałe	4 044
Środki trwałe w budowie	1 593
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	173
Razem:	70 137

2010	Wartość brutto na 01.01.2010	Zwiększenia stanu w ciągu roku		Zmniejszenia w ciągu roku	Wartość brutto na 31.12.2010
		Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji		
Ulepszenia w obcych obiektach	125 105	3 850	1 266	-3 686	126 535
Urządzenia techniczne i maszyny	132 252	4 703	3 294	-7 588	132 661
Środki transportu	101	0	0	0	101
Inne środki trwałe	8 771	775	34	-1 186	8 394
Środki trwałe w budowie	3 900	2 892	-4 594	-58	2 140
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	147	0	0	-113	34
Razem:	270 276	12 220	0	-12 631	269 865

Umorzenie	Wartość umorzenia na 01.01.2010	Amortyzacja okresu	Zmniejszenia stanu w ciągu roku	Wartość umorzenia na 31.12.2010
Ulepszenia w obcych obiektach	67 533	14 772	-3 646	78 659
Urządzenia techniczne i maszyny	105 912	8 858	-6 325	108 445
Środki transportu	100	0	0	100
Inne środki trwałe	6 453	521	-1 105	5 869
Razem:	179 998	24 151	-11 076	193 073

Wartość bilansowa na 31 grudnia	2010
Ulepszenia w obcych obiektach	47 876
Urządzenia techniczne i maszyny	24 216
Środki transportu	1
Inne środki trwałe	2 525
Środki trwałe w budowie	2 140
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	34
Razem:	76 792

2.28 Pozostałe rezerwy

2011	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie lub wykorzystanie odpisu	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	11 285	9 337	-6 692	350	14 280
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	6 313	3 398	-508	231	9 434
Razem:	17 598	12 735	-7 200	581	23 714
Rezerwy na sprawy sporne	11 631	0	-9 200	0	2 431
Inne rezerwy	14 775	3 997	-11 406	0	7 366
Rezerwy razem:	44 004	16 732	-27 806	581	33 511

2010	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie lub wykorzystanie odpisu	Różnice kursowe	Saldo na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	9 316	2 930	-961	0	11 285
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	5 006	2 361	-1 054	0	6 313
Razem:	14 322	5 291	-2 015	0	17 598
Rezerwy na sprawy sporne	61	11 631	-61	0	11 631
Inne rezerwy	2 135	12 640	0	0	14 775
Rezerwy razem:	16 518	29 562	-2 076	0	44 004

W 2010 roku Bank utworzył dwie istotne rezerwy na sprawy sporne. Rezerwa w kwocie 2 431 tys. PLN dotyczy ewentualnej kary nałożonej na Bank przez UOKiK. Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w drugim kwartale 2012 roku. Rezerwa w kwocie 9 200 tys. PLN dotyczyła decyzji Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, w sprawie zwrotu jednemu z klientów Banku kwoty 7 500 tys. PLN plus odsetki w kwocie 1 700 tys. PLN. Sprawa dotyczyła pobrania przez Bank wyżej wymienionej kwoty w związku z umową zamiany stóp procentowych. W styczniu 2011 roku Bank uregulował zobowiązanie wobec klienta. W pozycji „Inne rezerwy” zarówno w 2011, jak i 2010 roku zaprezentowano rezerwę dotyczącą reorganizacji jednostek operacyjnych Banku. Koszty poniesione w związku z tworzeniem tej rezerwy zaprezentowano, w notce 2.10 w pozycji: „Pozostałe koszty operacyjne”.

2.29 Odroczonego podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2011	2010
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt) z tego:	-56 240	-44 409
Odsetki od depozytów	-52 823	-42 120
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-3 417	-2 289
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	-84 834	-354 163
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-76 556	-77 246
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	-236 500	-187 065
Pozostałe rezerwy	0	-8 508
Koszty do zapłacenia	-110 484	-95 962
Pozostałe aktywa	-6 685	-8 397
Razem różnice ujemne:	-571 299	-775 750
Podatek dochodowy odroczonego od różnic ujemnych (19%):	-108 547	-147 393

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	2011	2010
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	46 121	42 184
Odsetki od kredytów	23 447	18 414
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	20 935	12 897
Dyskonto od papierów wartościowych	1 739	10 873
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	123 450	367 689
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	35 399	41 635
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	106 073	137 258
Razem różnice dodatnie:	311 043	588 766
Podatek dochodowy odroczonego od różnic dodatnich (19%):	59 098	111 866

Zmiany różnic przejściowych w ciągu roku

2011	Saldo na 1 stycznia 2011	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2011
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt), z tego:	-44 409	-11 831	-56 240
Odsetki od depozytów	-42 120	-10 703	-52 823
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-2 289	-1 128	-3 417
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	-354 163	269 329	-84 834
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-77 246	690	-76 556
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieznanne za k.u.p.	-187 065	-49 435	-236 500
Pozostałe rezerwy	-8 508	8 508	0
Koszty do zapłacenia	-95 962	-14 522	-110 484
Pozostałe aktywa	-8 397	1 712	-6 685
Razem różnice ujemne:	-775 750	204 451	-571 299
Podatek dochodowy odroczony:	-147 393	38 846	-108 547
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	42 184	3 937	46 121
Odsetki od kredytów	18 414	5 033	23 447
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	12 897	8 038	20 935
Dyskonto od papierów wartościowych	10 873	-9 134	1 739
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	367 689	-244 239	123 450
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	41 635	-6 236	35 399
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	137 258	-31 185	106 073
Razem różnice dodatnie:	588 766	-277 723	311 043
Podatek dochodowy odroczony:	111 866	-52 768	59 098
Saldo odroczonego podatku dochodowego:	-35 527	-13 922	-49 449

2010	Saldo na 1 stycznia 2010	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Saldo na 31 grudnia 2010
Odsetki naliczone do zapłacenia (koszt), z tego:	-77 211	32 802	-44 409
Odsetki od depozytów	-75 927	33 807	-42 120
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	-409	-1 880	-2 289
Dyskonto od papierów wartościowych	-875	875	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	-555 854	201 691	-354 163
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	-76 646	-600	-77 246
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nieuznane za k.u.p.	-152 228	-34 837	-187 065
Pozostałe rezerwy	-916	-7 592	-8 508
Koszty do zapłacenia	-46 822	-49 140	-95 962
Pozostałe aktywa	-7 868	-529	-8 397
Razem różnice ujemne:	-917 545	141 795	-775 750
Podatek dochodowy odroczony:	-174 334	26 941	-147 393
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	40 037	2 147	42 184
Odsetki od kredytów	16 559	1 855	18 414
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	23 478	-10 581	12 897
Dyskonto od papierów wartościowych	0	10 873	10 873
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego), papierów wartościowych	372 630	-4 941	367 689
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	40 781	854	41 635
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	119 370	17 888	137 258
Razem różnice dodatnie:	572 818	15 948	588 766
Podatek dochodowy odroczony:	108 835	3 031	111 866
Saldo odroczonego podatku dochodowego:	-65 499	29 972	-35 527

2.30 Kapitały Banku

Kapitał zakładowy	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji
Stan na 1 stycznia 2011:	1 218 687	134 069
Emisja akcji	32 206	3 543
Stan na 31 grudnia 2011:	1 250 893	137 612

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem który posiada 100% kapitału zakładowego Banku jest **Raiffeisen Bank International AG**.

Kapitał zapasowy	2011	2010
Stan na 1 stycznia:	448 863	389 215
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	19 057	9 419
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	34 301	50 229
Stan na 31 grudnia:	502 221	448 863

Zgodnie z przepisami Kodeksu Spółek Handlowych 8% zysku netto Banku przenosi się na kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on jedną trzecią wartości kapitału akcyjnego.

Kapitał rezerwow	2011	2010
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	782 575	751 632
Kapitał rezerwow	46 522	46 522
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Razem:	830 097	799 154

Poniższa tabela przedstawia zmiany w kapitałach rezerwowych.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	2011	2010
Stan na 1 stycznia:	751 632	743 306
Przeniesienie z zysków z lat ubiegłych	30 943	8 326
Stan na 31 grudnia:	782 575	751 632

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

Kapitał rezerwowy	2011	2010
Stan na 1 stycznia:	46 522	46 522
Stan na 31 grudnia:	46 522	46 522

Kapitał rezerwowy stanowią skumulowane przeniesienia z zysków z lat ubiegłych. Kapitał ten nie podlega podziałowi.

Fundusz na działalność maklerską	2011	2010
Stan na 1 stycznia:	1 000	1 000
Stan na 31 grudnia:	1 000	1 000

Niepodzielony wynik finansowy	2011	2010
Stan na 1 stycznia:	238 216	117 733
Przeniesienie zysku za rok obrotowy	301 570	238 216
Przeniesienie na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-30 943	-8 326
Przeniesienie na kapitał zapasowy	-19 057	-9 419
Wyłacone dywidendy	-188 216	-99 988
Stan na 31 grudnia:	301 570	238 216

Dywidendy

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. zarekomenduje Radzie Nadzorczej Banku wypłatę dywidendy z zysku za rok 2011 w kwocie 150 000 tys. PLN, co stanowi kwotę 1 116, 81 PLN zysku na jedną akcję zwykłą, przy jednoczesnym podniesieniu kapitału zakładowego Banku o tę samą kwotę. Dywidenda z zysku za rok 2010, w kwocie 188 216 tys. PLN została wypłacona jednemu akcjonariuszowi Banku, zgodnie z Uchwałą Walnego Zgromadzenia, w dniu 28 marca 2011 roku. Dywidenda wypłacana przez Bank na rzecz jedynego udziałowca Raiffeisen Bank International AG korzysta ze zwolnienia z opodatkowania w Polsce na podstawie art. 22 ust. 4 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

2.31 Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

Bank zawiera następujące instrumenty pochodne, w tym również na potrzeby rachunkowości zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe,
- opcje walutowe,
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje spot. Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny.

Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Bank ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy, których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź, jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

2011	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty swap	27 510 283	507 194	372 077
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	647 472	5 142	5 152
Razem:	28 157 755	512 336	377 229
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty swap dla stóp procentowych	2 186 530	76 283	80 001
Razem:	2 186 530	76 283	80 001

2010	Wartość nominalna	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
Walutowe instrumenty pochodne:			
Walutowe kontrakty swap	13 362 492	172 518	-256 022
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	337 718	2 576	-2 577
Razem:	13 700 210	175 094	-258 599
Instrumenty pochodne dla stóp procentowych:			
Kontrakty swap dla stóp procentowych	2 435 584	47 656	-59 414
Razem:	2 435 584	47 656	-59 414

Około 80% transakcji dokonywanych przez Bank to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji, jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Bank zalicza lokaty dwuwalutowe oraz lokaty inwestycyjne stanowiące umowy zasadnicze, natomiast wbudowane do nich instrumenty pochodne stanowią opcje walutowe. Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje.

2.32 Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Bank płaci stałą stopę procentową a otrzymuje zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Bank udzielił na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,8 mln EUR. Wartość wyceny kredytu według stanu na dzień 31 grudnia 2010 i 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku finansowego prezentuje nota 2.4.

2011	Wartość nominalna	Wycena	
		Aktywa	Zobowiązania
Instrument zabezpieczany	156 313	12 588	0
Instrument zabezpieczający	156 271	0	-16 879

Metody ustalania wartości godziwej poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej wraz z przypisanymi do nich modelami wyceny, można zaklasyfikować do trzech głównych kategorii:

Kategoria I - aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie na informacjach rynkowych. Wycena mark-to-market stosowana głównie w odniesieniu do notowanych papierów wartościowych.

Kategoria II - aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących obserwacje rynkowe lub informacje pochodzące z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie notowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. W oparciu o tego typu modele wyceniana jest większość instrumentów pochodnych, w tym transakcje terminowe na papierach wartościowych, nie płynne papiery skarbowe lub papiery emitowane przez bank centralny oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne i komunalne papiery wartościowe, dla których do wyceny pobierane są dane z aktywnego rynku.

Kategoria III - aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Metoda ta dotyczy nieliniowych instrumentów pochodnych zawieranych na nieaktywnym rynku, nienotowanych dłużnych papierów korporacyjnych, które nie spełniają warunków pozwalających na zaliczenie ich do kategorii II, a także instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

	Jednostki dominujące wobec Banku		Jednostki zależne		Pozostałe jednostki	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	0	0
Lokaty międzybankowe	35 335	0	0	0	0	0
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	118 017	19 274	8	1	4 071	2 258
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	130 673	70 683	0	0	5 726	542
Depozyty międzybankowe i inne	2 344 365	2 023 436	490 461	152 256	632 729	556 423
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	42 002	86 628	50 064	87 636	119 337	27 403
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	244 602	92 182	0	0	453	2 641
Pożyczki podporządkowane	384 524	405 103	0	0	0	0
Przychody odsetkowe	5 873	3 756	69	996	10 236	1 688
Koszty odsetkowe	-79 374	-53 995	-5 874	-7 616	-1 590	-418
Przychody prowizyjne	2 273	1 650	97	101	2 688	2 745
Koszty prowizyjne	-787	-599	-5 506	-5 994	-45	-34
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz wynik z pozycji wymiany	-38 312	39 075	0	0	5 272	-2 099
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	251	0	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-21 218	-13 214	-12 381	-7 312	-993	-4 050
Gwarancje i akredytywy	224 077	147 645	1 205	249	52 287	66 050
Linie kredytowe	0	0	1 126	199	0	0

2.39 Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności Banku

2.39.1 Sekurytyzacja należności

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Bankiem a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR, wartość portfela zmienia się z częstotliwością miesięczną i może wahać w przedziale od 270 mln EUR do 225 mln EUR, co stanowiło ok. 9,5 % wartości portfela kredytowego (kredyty dla klientów sektora niefinansowego) – według stanu na koniec 2006 roku. W maju 2011 roku zakończył się okres odnawialny transakcji, w trakcie którego z częstotliwością miesięczną splecone wierzytelności były zastępowane nowymi wierzytelnościami. Od momentu zakończenia okresu odnawialnego transakcja weszła w fazę amortyzacji. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na koniec roku 2010 wynosiła 256 mln EUR, na koniec 2011 roku wynosiła 139 mln EUR. Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer ryzyka kredytowego, którego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela. Szczegółowe informacje na temat należności objętych sekurytyzacją według stanu na 31 grudnia 2011 oraz 2010 roku prezentuje poniższe zestawienie:

Typ aktywów objętych transakcją sekurytyzacji	Rodzaj transakcji	Wartość transakcji 2011	Wartość transakcji 2010	Kwota ryzyka pozostająca w Banku 2011	Kwota ryzyka pozostająca w Banku 2010
Należności kredytowe	Syntetyczna	612 010	1 015 502	0	0

2.39.2 Sprzedaż należności

W 2010 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. zbył jeden portfel wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 16 267 tys. PLN, w 2011 roku Bank zbył dwa portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 94 343 tys. PLN. Portfele składały się z wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych, udzielonych osobom fizycznym i mikroprzedsiębiorcom. Wybór nabywcy odbył się w formie przetargu zamkniętego. Nabywcami portfeli były niepowiązane z Bankiem niestandardyzowane sekurytyzacyjne fundusze inwestycyjne zamknięte.

2.40 Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego

Zobowiązania dotyczące leasingu operacyjnego dotyczą przede wszystkim, umów najmu powierzchni bankowej, lokali pod placówki bankowe oraz biura bankowe regionalne i centralne. Minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach niezbywalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	2011	2010
Poniżej 1 roku	72 429	72 759
Od roku do 5 lat	165 566	208 772
Powyżej 5 lat	12 987	24 329
Razem:	250 982	305 860

2.41 Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, mogące mieć wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe Banku.

2.42 Ważniejsze oszacowania w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są na doświadczeniach historycznych i innych czynnikach, w tym oczekiwaniach, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Dla ustalenia, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Bank planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel.

Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową, a rzeczywistą wielkością strat.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do rezerw na należności z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń. Wartość bazowa rezerw wyliczonych przy zastosowaniu modelu indywidualnego dla podmiotów korporacyjnych wynosi: 468 319 tys. PLN, natomiast wartość bazowa zdyskontowanych zabezpieczeń wynosi 958 965 tys. PLN.

	Splaty klientowskie wzrost o 10%	Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	Splaty klientowskie spadek o 10%	Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%
Splaty klientowskie - wzrost o 10%	-448 563	-420 275		
Wpływy z zabezpieczeń - wzrost o 10%		-438 186		
Splaty klientowskie - spadek o 10%			-497 498	-545 437
Wpływy z zabezpieczeń - spadek o 10%				-513 290

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nienotowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Jeżeli do ustalenia wartości godziwej stosuje się techniki wyceny (np. modele), metody te są oceniane i weryfikowane okresowo przez wykwalifikowanych niezależnych pracowników, czyli takich, którzy nie uczestniczyli w opracowaniu tych metod.

Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe.

W modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Bardziej szczegółowe informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do instrumentów pochodnych zaprezentowano w dalszej części sprawozdania finansowego w notach dotyczących ryzyka.

Zmienność na globalnych i krajowych rynkach finansowych

Trwający globalny kryzys finansowy, który rozpoczął się w połowie 2007 roku spowodował niższy poziom dostępności kapitału, niższą płynność w sektorze bankowym oraz wyższe stopy pożyczek międzybankowych, a także bardzo dużą zmienność rynków giełdowych. Pełny obraz wpływu trwającego kryzysu finansowego nie jest możliwy do przewidzenia, tak samo jak i posiadanie 100% pewności zabezpieczenia się przed nim. Zarząd Banku nie może wiarygodnie określić wpływu zmienności na rynkach finansowych na sytuację Banku. Zarząd podejmuje jednocześnie wszelkie niezbędne kroki, mające na celu zapewnienie możliwości dalszego stabilnego rozwoju Banku.

Płynność

W 2011 roku kontynuowane były przez Bank działania mające na celu utrzymanie ryzyka płynności na bezpiecznym poziomie. Ze względu na niepewność co do rozwoju sytuacji na rynku międzynarodowym i krajowym Bank kształtował strukturę bilansu uzyskując zmniejszenie uzależnienia od krótkoterminowego finansowania hurtowego oraz zwiększając rezerwę płynności w postaci aktywów płynnych.

Wpływ na klientów / kredytobiorców:

Obniżająca się płynność na rynkach finansowych może mieć wpływ na klientów / kredytobiorców Banku, co w efekcie może mieć wpływ na ich zdolność do regulowania zadłużenia. Pogarszająca się sytuacja operacyjna klientów / kredytobiorców może mieć wpływ na prognozy Zarządu dotyczące przepływów pieniężnych, a także ocenę utraty wartości aktywów finansowych jak i niefinansowych. Na podstawie wszelkich dostępnych informacji Zarząd oceniając utratę wartości aktywów odpowiednio odzwierciedlił w niej zrewidowane szacunki dotyczące przyszłych przepływów pieniężnych.

Wartość zabezpieczeń

Poziom rezerw na utratę wartości pożyczek jest oparty na oszacowaniach Zarządu dokonanych na dzień bilansowy, biorących pod uwagę przepływy pieniężne, które mogą pojawić się w związku z przejęciami pomniejszonymi o koszty związane z przejęciem własności oraz sprzedażą zabezpieczeń. Rynek wielu typów zabezpieczeń w Polsce, w szczególności nieruchomości, został dotknięty skutkami obecnej zmienności na światowych rynkach finansowych, co miało wpływ na obniżenie się poziomu płynności pewnych grup zabezpieczeń. Modele wyceny w momencie testu odzwierciedlają panujące warunki finansowe w dacie pomiaru, co może jednak nie być reprezentatywną charakterystyką rynku, albo przed albo też po dacie, na którą przeprowadzono taki test. Na dzień bilansowy Zarząd dokonał przeglądu modeli, aby być pewnym, że odzwierciedlają one prawidłowo aktualną sytuację rynkową, włączając w to specyfikę płynności rynku oraz spready kredytowe.

3. Zarządzanie ryzykiem

3.1 Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Bank kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Bank ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Bank do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Banku.

Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Banku proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą Banku oraz Zarząd Banku w ramach systemu komitetów ryzyka:

a) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za:

- zarządzanie aktywami i pasywami Banku,
- ustalanie i akceptowanie planów strategicznych w zakresie zarządzania bilansowego w kategoriach produktów i cen,
- ocenę ryzyka odsetkowego, ryzyka płynności i finansowania, ryzyka kursowego i ryzyka adekwatności kapitałowej oraz zarządzania tymi ryzykami,
- śledzenie środowiska zewnętrznego i pomiar wpływu na zyskowność i kapitał,
- ustalanie parametrów portfela inwestycyjnego,
- zarządzanie alokacją kapitału ekonomicznego.

b) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialny za:

- zarządzanie zagadnieniami ryzyka operacyjnego w banku, w tym z zakresu bezpieczeństwa, w celu zmniejszenia ekspozycji ryzyka operacyjnego oraz skali strat operacyjnych,
- promowanie zysku ekonomicznego poprzez polepszenie bezpieczeństwa i jakości procesów bankowych,
- nadzór nad procesem planowania ciągłości funkcjonowania banku,
- zapewnienie zgodności z ustawami, zasadami oraz regulacjami rządu, Banku Centralnego i innych organów nadzorczych.

- c) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Portfela Kredytowego realizujący przede wszystkim zadania związane z:
- rozwojem i wdrażaniem polityk i strategii zarządzania ryzykiem kredytowym,
  - systematycznym monitoringiem ryzyka portfela kredytowego,
  - analizą wpływu czynników zewnętrznych na ryzyko portfela kredytowego,
  - nadzorem nad procesem kalkulacji, estymacji i walidacji parametrów ryzyka,
- d) System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.
- e) Komitet Walidacji Modeli Ryzyka odpowiedzialny jest za zarządzaniem ryzykiem modeli oraz za metodologiczne aspekty systemu zarządzania ryzykiem, realizuje on swoją funkcję poprzez nadzór nad:
- budową, rozwojem (zmianami) oraz utrzymaniem modeli wykorzystywanych w Banku do pomiaru ryzyka, tworzenia prognoz makroekonomicznych, planowania finansowego.
  - procesem oceny jakości stosowanych modeli,
  - procesem estymacji parametrów oraz kalkulacji miar ryzyka,
  - systemem oceny adekwatności kapitałowej(ICAAP),

Ponadto Komitet Walidacji Modeli Ryzyka zapewnia zgodność regulacyjną w obszarze oceny adekwatności kapitałowej, procesów pomiaru ryzyka, modeli i metodologii.

2. Kontroli realizowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem, Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Przedsiębiorstw oraz Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Bankowości Detalicznej.
3. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

Proces zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Banku ma na celu utrzymywanie kapitału na poziomie adekwatnym do profilu ryzyka działalności Banku oraz zwiększanie rentowności Banku i jego wartości dla akcjonariuszy.

Bank ustala minimalną wartość współczynnika wypłacalności, którą zobowiązany jest utrzymywać, powyżej minimalnego poziomu wymaganego zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt 3 Prawa bankowego (8%). Przyjęta wartość współczynnika adekwatności kapitałowej zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który zatwierdza również mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych Banku.

Bank dokonuje kalkulacji wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie adekwatności kapitałowej.

Rodzaj ryzyka	Metoda obliczania wymogu
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa
Ryzyko rynkowe	Standardowa
Ryzyko operacyjne	Standardowa

Dla pozostałych zidentyfikowanych typów ryzyka, które zostały uznane za potencjalnie materialne Bank przeprowadza okresową ocenę poziomu ryzyka i na podstawie jej wyników podejmuje stosowne kroki mające na celu kontrolę ryzyka.

Potencjalnie materialne rodzaje ryzyka prezentuje poniższa tabela.

Typ ryzyka	Podjęcie	Model
Kredytowe	Ilościowe	CreditRisk+
Operacyjne	Ilościowe	Wewnętrzny – LDA
Płynności	Ilościowe	Statystyczny
Stopy Procentowej	Ilościowe	Statystyczny
Biznesowe	Ilościowe	Statystyczny
Kursu Walutowego	Ilościowe	Statystyczny
Koncentracji	Jakościowe	Scorecards
Reputacji	Jakościowe	Scorecards
Sekurytyzacji ¹	Jakościowe	Scorecards
Strategiczne	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kapitałowe	Jakościowe	Scorecards
Ryzyka definicji default	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko modeli	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kredytowe instrumentów pochodnych	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko prawne	Jakościowe	Scorecards

Agregacja wyników z poszczególnych modeli oparta jest o funkcję kopuli Gaussa. Kapitał ekonomiczny jest kalkulowany jako różnica pomiędzy wartością narażoną na ryzyko (przy poziomie ufności 99,95% i okresie 1 roku) oraz posiadanymi rezerwami z tytułu ryzyk objętych kalkulacją.

W dniu 31 grudnia 2011 roku wartość kapitału ekonomicznego wynosiła 978 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 1 447 mln PLN).

¹ Od trzeciego kwartału 2010 r. uznane za ryzyko niematerialne - zaprzestanie pomiaru ryzyka.

3.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz wielkość aktywów ważonych ryzykiem w podziale na grupy podmiotów zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, wraz z późniejszymi zmianami, prezentuje poniższe zestawienie:

2011	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	23	2
Samorządy terytorialne i władze lokalne	15 734	1 259
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	36 149	2 892
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	485 601	38 848
Przedsiębiorstwa	7 662 732	613 019
Detaliczne	1 309 318	104 745
Zabezpieczenie na nieruchomościach	9 618 245	769 460
Przeterminowane	357 074	28 566
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	39 029	3 122
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	225 685	18 054
Razem:	19 749 590	1 579 967

2010	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	29	2
Samorzędy terytorialne i władze lokalne	15 779	1 262
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	53 580	4 286
Banki wielostronnego rozwoju	50	4
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	245 645	19 652
Przedsiębiorstwa	9 023 009	721 841
Detaliczne	1 939 320	155 146
Zabezpieczenie na nieruchomościach	4 051 311	324 105
Przeterminowane	337 429	26 994
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	39 029	3 122
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	197 225	15 778
Razem:	15 902 406	1 272 192

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Banku. W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka. Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego Banku zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Bank procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależnione są od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmują: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przegląd polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Banku oraz na rachunek klientów Banku.

Bank stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie RZB. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Bank posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Banku wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami ryzyka.

Jednostki biznesowe odpowiedzialne są za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami kredytowymi i w ramach swoich kompetencji wykonują czynności związane z:

- analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
- podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i kredytobiorcy,
- restrukturyzacją i windykacją.

Jednostki zarządzające ryzykiem odpowiedzialne są za monitoring ryzyka całego portfela kredytowego Banku i w ramach swoich zadań realizują między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii, polityk i procedur kredytowych,
- zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Bank standardów procesu kredytowego,
- monitorowanie poziomu rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem kredytów zagrożonych.

Przed zawarciem umowy kredytowej Bank dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Banku systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Banku.

Bank dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Bank udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową.

Jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Bank dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych. Bank udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową, jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Bank dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Banku, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych.

Stąd zabezpieczenia nie różnią się pomiędzy kredytami obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Banku.

Przyjmowane przez Bank zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw rejestrowy,
- kaucja,
- blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych,
- gwarancja bankowa,
- gwarancja skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancja korporacyjna,
- poręczenie,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- cesja wierzytelności,
- weksel,
- ubezpieczenie kredytu,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym.

Zdyskontowana wartość zabezpieczeń przyjęta w indywidualnym modelu kalkulacji rezerw na utratę wartości wynosi 958 965 tys. PLN.

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Bank określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Bank poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Banku.

Struktura limitów obowiązująca w Banku przedstawia się następująco:

Limity walutowe i płynnościowe:

- Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
- Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Banku.

Limity branżowo – geograficzne:

- Limit koncentracji kredytowej w odniesieniu do branż gospodarki,
- Limit koncentracji geograficznej.

Limity jakościowe portfela:

- Limit dotyczący maksymalnej niezabezpieczonej ekspozycji portfela kredytowego,
- Limit maksymalnej ekspozycji kredytowej dla grupy klientów z ratingiem z przedziału 4,0 - 5,0 i bez ratingu (odrębnie dla portfela dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw),
- Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.

Limit wynikający z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego:

- Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Wartość dopuszczalnego limitu koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie na dzień 31 grudnia 2011 i 2010 roku kształtowała się na poziomie:

Dopuszczalny limit koncentracji	2011	2010
Limit koncentracji zaangażowania Banku (25%):	626 795	588 011

Bank nie posiada zaangażowań przekraczających powyższy limit.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe.

Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Wartość kapitału regulacyjnego do wyliczania współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 2 507 179 tys. PLN.

Kwota wymogu kapitałowego w tys. PLN	2011	2010
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	1 579 967	1 272 192
Ryzyko rynkowe	22 530	20 944
Ryzyko operacyjne	174 870	164 474
Razem:	1 777 367	1 457 610

Zestawienie klientów Banku, których suma zaangażowań przekroczyła 10% funduszy własnych Banku

Ekspozycje przekraczające wartość 10% funduszy własnych Banku zostały zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta oraz grup kapitałowych.

2011				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	919 720	Grupa	36,68%
2	Kredytobiorca 2	446 319	Grupa	17,80%
3	Kredytobiorca 3	344 037	Grupa	13,72%
4	Kredytobiorca 4	310 400	Grupa	12,38%
5	Kredytobiorca 5	285 023	Grupa	11,37%
6	Kredytobiorca 6	263 108	Grupa	10,49%
7	Kredytobiorca 7	255 016	Grupa	10,17%

Kredytobiorca 1 jako jednostka dominująca wobec Banku nie jest objęty ograniczeniem łącznego zaangażowania do wysokości 25% funduszy własnych na mocy par.6 pkt 18 Uchwały nr 208/2001 KNF z dnia 22 sierpnia 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji i limitu dużych zaangażowań.

2010				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania w tys. PLN	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	391 585	Grupa	16,65%
2	Kredytobiorca 2	328 086	Grupa	13,95%
3	Kredytobiorca 3	311 790	Grupa	13,26%
4	Kredytobiorca 4	274 856	Grupa	11,69%

2010	Należności analizowane indywidualnie wartość ekspozycji	Należności analizowane grupowo wartość ekspozycji	Należności razem wg wartości bilansowej
Należności z rozpoznaną utratą wartości	940 971	0	940 971
Klienci indywidualni	162 922	0	162 922
Klienci MIKRO	89 982	0	89 982
Duże przedsiębiorstwa	635 700	0	635 700
Małe i średnie przedsiębiorstwa	52 367	0	52 367
Sektor publiczny	0	0	0
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	704 146	13 184 138	13 888 284
Klienci indywidualni	46	3 052 252	3 052 298
Klienci MIKRO	0	572 269	572 269
Duże przedsiębiorstwa	668 278	8 466 410	9 134 688
Małe i średnie przedsiębiorstwa	34 108	928 632	962 740
Sektor publiczny	1 714	164 575	166 289
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	266 040	821 657	1 087 697
Klienci indywidualni	7 059	386 534	393 593
Klienci MIKRO	147	56 894	57 041
Duże przedsiębiorstwa	243 066	318 987	562 053
Małe i średnie przedsiębiorstwa	15 119	39 719	54 838
Sektor publiczny	649	19 523	20 172
Razem:	1 911 157	14 005 795	15 916 952

Dodatkowo do należności nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości, Bank zalicza papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa w kwocie 361 248 tys. PLN na dzień 31 grudnia 2011 r. (1 079 525 tys. PLN na 31 grudnia 2010 r.) oraz papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski w kwocie 5 862 167 tys. PLN na 31 grudnia 2011 r. (3 168 152 tys. PLN na 31 grudnia 2010 r.). Rating wyżej wymienionych papierów wartościowych równy był ratingowi państwa polskiego.

Bank stosuje trzy skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych oraz SME określona w 10 stopniowej skali (co pół stopnia) od 0 do 5,0 (gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 - utratę wartości);
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D - utratę wartości).

Bank nie przypisuje ratingów klientom indywidualnym oraz klientom MIKRO – te ekspozycje prezentowane są jako NR (non-rated).

Poniższa tabela prezentuje informację na temat jakości kredytowej aktywów finansowych. Jakość przedstawiono wykorzystując wewnętrzne ratingi stosowane przez Bank.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	406 402	0	0	295 209	85 176	26 017	0	23 870	0	13 936
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	3 198 046	0	0	3 198 046	0	0	0	184 562	0	98 669
M	Edukacja	186 458	0	0	182 047	4 411	0	0	34 892	0	32 998
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	174 555	0	0	157 824	16 731	0	0	1 902	0	2 250
O	Działalność usługowa komunalna	11 991	0	0	99	11 892	0	0	1 101	0	1 112
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	4 054 986	0	0	43 575	4 011 410	0	0	164 215	0	139 298
Q	Organizacje i zespoły eksterytorialne	45 056	0	0	45 056	0	0	0	0	0	7
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	0	0	24	0	0	0	0	0	0
S	Pozostała działalność usługowa	31 100	0	0	31 100	0	0	0	0	0	0
	Razem:	20 270 163	685 174	259 268	14 416 682	4 767 470	141 568	0	1 241 090	0	705 882

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Sprawozdanie finansowe wg MSSF, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2011 r.

K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3 538 431	0	0	3 512 282	132	26 017	0	152 518	0	71 299
L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	19 933	0	0	19 933	0	0	0	0	0	24
M	Edukacja	11 727	0	0	11 727	0	0	0	561	0	559
N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	148 493	0	0	148 493	0	0	0	529	0	918
O	Działalność usługowa komunalna	89 083	0	0	89 083	0	0	0	1 315	0	1 411
P	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3 626 987	0	0	23 431	3 603 556	0	0	161 522	0	153 725
Q	Organizacje i zespoły eksterytoriałne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem:		17 977 264	1 557 210	219 054	12 450 581	3 608 813	141 606	0	940 971	0	610 050

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Stosowane przez Bank techniki wyceny oparte są zazwyczaj o maksymalne wykorzystanie danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe oraz zmienności implikowane. W przypadku braku odpowiednich danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, Bank wykorzystuje zazwyczaj w technikach wyceny własne szacunki parametrów niezbędnych do wyceny opierając je o najlepszą wiedzę i doświadczenie.

Zobowiązania warunkowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Zobowiązania warunkowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw.

Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Bank jest potencjalnie narażony na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Bank monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Gwarancje i akredytywy stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Bank spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty.

- limit poziomu wartości zagrożonej, wyznaczanej dla 1-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariacji-kowariancji,
- kwartalny i roczny limit maksymalnej straty.

Ponadto, dla potrzeb obliczania wymogu z tytułu ekspozycji na ryzyko walutowe wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Banku.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej Banku obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu nadzorującemu pion gospodarki pieniężnej.

Poniższa tabela prezentuje poziom narażenia Banku na ryzyko walutowe rozumianego jako wartość bezwzględna całkowitej pozycji walutowej oraz poziom wyznaczonej wartości zagrożonej z 10-dniowym horyzontem utrzymania pozycji przy poziomie ufności 99%. Dane obejmują rok 2011 oraz 2010 dla celów porównawczych (dane za 2010 rok przeliczone dla jednodniowego horyzontu utrzymania pozycji).

	2011				2010			
	Min	Max	Średnia	Stan na 31 grudnia	Min	Max	Średnia	Stan na 31 grudnia
Pozycja walutowa	570	12 125	2 608	9 587	407	17 564	2 328	3 362
Value-at-Risk	3	145	25	88	15	983	143	120

Na dzień 31 grudnia 2011 roku długa pozycja walutowa netto Banku wynosiła 9 587 tys. PLN, co stanowi 0,4 % funduszy własnych Banku. W związku z powyższym Bank nie utrzymywał wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego.

Pozycja walutowa Banku w trzech podstawowych walutach była następująca:

USD	1 344 tys. PLN,
EUR	7 824 tys. PLN,
CHF	-2 733 tys. PLN.

Ponadto Bank przeprowadza analizę zmiany wartości ekonomicznej do wartości funduszy własnych Banku, na skutek zmiany struktury stóp procentowych, dla poszczególnych typów walut, o przyjęty wskaźnik zakłócenia poziomu struktury stóp. W tym celu wyznaczana jest ważona wartość pozycji aktywów oraz pasywów, gdzie system wag oparty jest o założone równoległe przesunięcie struktury stóp procentowych.

Wykorzystanie wag ma na celu oszacowanie zmiany wartości bieżącej aktywów oraz pasywów, przy założeniu zmiany struktury stóp procentowych. Następnie wyznaczany jest rozkład zmiany wartości ekonomicznej kapitału przy danym poziomie ufności. Wartość wskaźnika porównywana jest do poziomu kapitałów własnych. Wartość wskaźnika nie może przekroczyć 20%. Sytuacja taka oznaczałaby, iż standardowe zakłócenie poziomu stóp procentowych powoduje spadek wartości ekonomicznej o ponad 20% wartości funduszy regulacyjnych pierwszej i drugiej kategorii. Wartość wskaźnika na koniec roku 2011 wynosiła 1,03%, na koniec roku 2010 wyniosła 2,9%.

Wrażliwość aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych – analiza zmian oprocentowania

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Banku na ryzyko zmiany stopy procentowej. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności. Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Banku na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Innych pasywach”.

Przewidywane terminy zmian oprocentowania i wymagalności/zapadalności nie odbiegają znacząco od terminów umownych.

Średni okres trwania (duracja) aktywów Banku wynosi 0,08 roku, a pasywów 0,09 roku.

